ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади період до 2027 року

ЗМІСТ

Вступ…….3

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування…….4

2.Поточний стан довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ місцевого планування не буде затверджено…….....16

2.1.Розташування та загальна характеристика……...16
2.2.Клімат……...18
2.3.Атмосферне повітря……....19
2.4.Водні ресурси……...22
2.5.Земельні ресурси…….....23
2.6.Корисні копалини……...24
2.7.Рослинний та тваринний світ…….....24
2.8.Природоохоронні території……25
2.9.Поводження з відходами…….....26
2.10.Населення: демографічні показники та стан здоров'я……...28
2.11.Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України……29
3.Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ місцевого планування не буде затверджено……...32

4.Стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу…….33

5.Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа місцевого планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом…….....37

6.Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа місцевого планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа місцевого планування…….....38

7.Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків……...41

8.Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документу місцевого планування……114

9.Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь - які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)……...116

10.Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа місцевого планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення…….120

11.Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення (за наявності)……123

12.Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію……124

Вступ

Замовник Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади та Плану реалізації Стратегії: Дубовиківська сільська рада Синельниківського району Дніпропетровської області

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування (далі – ДДП) – Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади та Плану реалізації Стратегії, — для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

СЕО здійснювалось на засадах законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади та Плану реалізації Стратегії, розроблено з урахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. №296.

Під час проведення СЕО проекту Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади на 2024-2027 роки та Плану реалізації Стратегії заяву про визначення обсягів СЕО було оприлюднено на офіційному веб-сайті Дубовиківської сільської ради (https://dub.dp.gov.ua/) у розділі «Наша громада», внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Також заяву було оприлюднено у публічних місцях в сільських населених пунктах громади - на дошках оголошень старостатів у селах Добровілля, Зелений Гай, Миколаївка, Шевченкове, селищі Чаплине, в адміністративному центрі громади - селі Дубовики.

2. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Стратегія розвитку Дубовиківської територіальної громади (далі — Стратегія) – документ стратегічного планування, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади. Стратегія є робочим документом довгострокового планування, який покладається в основу бюджетного планування і забезпечує системний територіальний підхід до розвитку громади.

План заходів з реалізації Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади (далі — План заходів) — документ, що визначає на середньостроковий період (3 роки) заходи, проекти, місцеві програми розвитку, відповідно до завдань, визначених у Стратегії.

Стратегія та План заходів розроблені на підставі розпорядження Дубовиківського сільського голови від 07 липня 2025 року № 154-р "Про створення Робочої групи з оновлення Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади на 2024-2027 роки" та з урахуванням Наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад».

При розробці Стратегії і Плану заходів враховані вимоги Закону України «Про засади державної регіональної політики»; пріоритети та завдання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695, із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 року № 940.

Проекти документів узгоджуються з метою державної екологічної політики, визначеною Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» — досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

Розроблення Стратегії відбувалося з урахуванням основних законодавчих та нормативно-правових актів України, що діють у сфері охорони навколишнього природного середовища: Водного, Земельного кодексів України;

Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про енергозбереження», «Про управління відходами»;

Указу Президента України від 30 вересня 2019 р. №722 «Про Цілі сталого

розвитку України на період до 2030 року»;

Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, схваленою розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р; Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 р. М» 1363-р), Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року" (розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820);

Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року" (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 443).

Стратегія та План заходів узгоджуються із Стратегію регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07 серпня року № № 624-24/VIII зі змінами, внесеними рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07 травня 2025 року № 502-25/VIII.

Стратегія та План заходів розроблені з урахуванням усіх чинних місцевих цільових програм, ухвалених Дубовиківською сільською радою. Місцеві цільові програми, що розроблятимуться після ухвалення Стратегії та Плану заходів, відповідатимуть Стратегії та Плану заходів.

Стратегією визначено стратегічне бачення розвитку Дубовиківської територіальної громади, воно складається з 12 розділів:

1. Вступ
2. Методологія розроблення Стратегії
3. Адміністративно-географічний та соціальний профіль громади
4. Соціально-економічне становище Дубовиківської територіальної громади
5. Головні чинники стратегічного вибору
6. Місія, стратегічне бачення розвитку громади
7. Стратегічні, операційні цілі та завдання
8. Реалізація Стратегії розвитку
9. Система управління та моніторинг реалізації Стратегії
10. Взаємозв’язок цілей стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади з стратегічними документами вищого рівня
11. Узгодження стратегії розвитку із внутрішніми документами стратегічного характеру
12. Перелік проектів місцевого розвитку

Стратегічне бачення розвитку: «Дубовиківська територіальна громада – це

- інвестиційно приваблива територія, де легко відкрити та вести власний бізнес, розвивати сільськогосподарське виробництво, переробну промисловість та зелений туризм;
- громада з розвиненою інфраструктурою та високою якістю освітніх, медичних, культурних та комунальних послуг;
- громада де затишно і комфортно жити та працювати».

Відповідно до стратегічного бачення розвитку громади визначено стратегічні цілі:

Стратегічна ціль 1. Посилення економічної конкурентоспроможності громади.

Стратегічна ціль 2. Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу.

Стратегічна ціль 3. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень.

Стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади.

Стратегія має ієрархічну природу і складається із системи цілей, нижчі з яких (оперативні) підпорядковані вищим (стратегічним) і перебувають у системних взаємозв'язках між собою. Реалізація стратегічних цілей вирішує ключові проблеми Дубовиківської громади, формує основи управління нею.

Для досягнення стратегічних цілей сформовано 22 оперативні цілі. Вони визначають межі концентрації прогнозної фінансової і організаційної діяльності Дубовиківської громади на 2024-2027 роки.

Оперативні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку. Стратегія містить 92 завдання (таблиця 1).

Таблиця 1. Цілі та завдання Стратегії

Оперативні цілі	Завдання
Стратегічна ціль 1. Посилення економічної конкурентоспроможності громади	
1.1. Формування позитивного інвестиційного іміджу Дубовиківської територіальної громади	1.1.1. Стимулювання підприємницької активності шляхом сприяння працевлаштуванню та заснуванню власного бізнесу внутрішньо переміщених осіб працездатного віку, ветеранів війни та членів їх сімей, безробітних
	1.1.2.Підвищення інвестиційної привабливості територій та інноваційного

	потенціалу малого і середнього підприємництва, підтримка залучення інвестицій, популяризація інвестиційних можливостей громади;
	1.1.3. Формування динамічної та дружньої до інвестора системи надання необхідних дозволів та забезпечення контролю за діями інвестора
1.2.Розвиток агропромислового комплексу	1.2.1. Організація заходів щодо розмінування сільськогосподарських земель у територіальній громаді
	1.2.2. Відновлення птахівництва у промислових масштабах (створення мініптахоферм)
	1.2.3. Розробка та впровадження місцевих програм підтримки фермерських господарств та кооперативів (наприклад, гранти на розвиток, компенсації за придбання техніки, пільгові кредити)
	1.2.4. Організація навчальних семінарів та тренінгів для фермерів з питань сучасних технологій ведення сільського господарства, органічного виробництва, маркетингу та доступу до фінансування
	1.2.5. Створення сприятливих умов для залучення інвестицій у будівництво та модернізацію підприємств з переробки сільськогосподарської продукції (наприклад, борошномельні комплекси, олійниці, овочесховища, міні-заводи з виробництва молочної продукції)
	1.2.6. Стимулювання розвитку тваринництва (м'ясного, молочного), бджільництва, садівництва, ягідництва та овочівництва

	1.2.7. Підтримувати вирощування нішевих культур, які мають високу додану вартість та попит на ринку (наприклад, лікарські рослини, органічні культури).
1.3. Розвиток галузі переробної промисловості та сфери послуг	1.3.1.Створення спеціалізованих господарств із вирощування, переробки, зберігання та реалізації плодово-ягідної продукції і овочевих культур
	1.3.2.Розвиток переробної промисловості в агропромисловій сфері та поглиблення перероблення зернової продукції
1.4.Розвиток туристичної сфери	1.4.1.Розвиток культурно-пізнавального, лікувально-оздоровчого, промислового, „зеленого”, спортивного та інших видів туризму;
	1.4.2.Сприяння належному облаштуванню туристичних маршрутів та об’єктів туристичних відвідувань, їх цифровізації, створенню комфортних, безпечних, безбар’єрних умов для туристів
	1.4.3.Подолання наслідків забруднення, спричиненого воєнними діями на туристичну сферу регіону
Стратегічна ціль 2. Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу	
2.1. Відновлення та соціально-економічний розвиток територій (активних бойових дій, прилеглих до них територій, сільських територій, монопрофільних)	2.1.1.Здійснення першочергових заходів щодо безпеки життєдіяльності, відновлення та стимулювання економічної активності в територіальних громадах
	2.1.2.Сприяння залученню інвестиційних ресурсів, коштів міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій для розвитку територій
	2.1.3.Відновлення найбільш постраждалих від агресії РФ територій

	2.1.4.Заохочення створення нових виробництв з урахуванням потреби у реалізації трудового потенціалу
	2.1.5.Розвиток міжмуніципального співробітництва та реалізація спільних проектів у сфері різних сфер життєдіяльності громади
2.2.Підвищення якості надання освітніх послуг	2.2.1.Покращення матеріально-технічної бази закладів освіти, зокрема через реконструкцію пошкоджених обстрілами та застарілих закладів з урахуванням термомодернізації, енергоефективності та облаштуванням укриттів
	2.2.2.Забезпечення закладів освіти шкільними автобусами для забезпечення доступу до якісної освіти для учнів у віддалених населених пунктах
	2.2.3.Забезпечення цифровізації освітнього процесу
	2.2.4.Забезпечення рівного доступу до якісної освіти та створення комфортних, безпечних, безбар’єрних умов для всіх учасників освітнього процесу
	2.2.5.Сприяння подальшому розвитку інклюзивної освіти
	2.2.6.Забезпечення функціонування освітніх послуг для дітей раннього і дошкільного віку у безпечних умовах
	2.2.7.Сприяння збереженню та подальшому розвитку мережі закладів позашкільної освіти
	2.2.8. Забезпечення якісного та ефективного впровадження концепції «Нова українська школа»
2.3. Підвищення якості надання медичних послуг	2.3.1.Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт закладів охорони здоров'я, термомодернізація будівель. Будівництво та ремонтні роботи для укриттів

	2.3.2.Забезпечення доступності приміщень, обладнання закладів охорони здоров'я відповідно до вимог інклюзивності
	2.3.3.Забезпечення кадрового потенціалу у сфері охорони здоров'я, створення механізму стимулювання молодих спеціалістів, підвищення кваліфікації наявного медичного персоналу, створення сприятливих умов праці, модернізація робочих місць
2.4.Створення умов для занять фізичною культурою та спортом, залучення мешканців до здорового способу життя	2.4.1.Проведення капітальних/поточних ремонтів будівель, призначених для занять фізичною культурою та спортом, створення безбар'єрних умов для відвідувачів
	2.4.2.Розвиток розгалуженої мережі мультифункціональних спортмайданчиків, велодоріжок, закладів фізичної культури і спорту, спортивних споруд європейського зразка на території громад
	2.4.3.Проведення заходів щодо популяризації здорового способу життя і професійного спорту серед мешканців
2.5. Створення умов для розвитку та популяризації культури в громаді	2.5.1.Формування оптимальної та інклюзивної мережі закладів культури, яка задовольнятиме потреби різних груп населення
	2.5.2.Забезпечення населення якісними і доступними культурними послугами
	2.5.3.Цифровізація музейних і бібліотечних фондів з розміщенням оцифрованих даних у відкритому доступі, зокрема через QR-код
	2.5.4.Здійснення заходів з охорони та збереження культурної спадщини
	2.5.5.Проведення капітальних/поточних ремонтів, реконструкцій будівель мережі закладів культури, створення безпечних, безбар'єрних умов для відвідувачів

2.6.Забезпечення доступу населення громад до якісних адміністративних та соціальних послуг	2.6.1.Сприяння підвищенню спроможності мережі центрів надання адміністративних послуг та забезпечення якісного надання послуг суб'єктам звернення
	2.6.2.Забезпечення фізичної та інформаційної безбар'єрності у ЦНАП
	2.6.3.Придбання модульної будівлі ЦНАП
	2.6.4.Формування системи надання соціальних послуг відповідно до потреб населення шляхом модернізації наявних і запровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням ґендерних особливостей
	2.6.5.Впровадження „соціального кейс - менеджменту" для індивідуального підходу до вирішення проблем громадян
2.7. Розвиток цифрової інфраструктури громади та електронних публічних послуг	2.7.1.Сприяння модернізації інфраструктури електронних комунікацій з метою мінімізації безпекових ризиків та забезпечення роботи електронних комунікаційних мереж незалежно від централізованого постачання електроенергії
	2.7.2.Масштабування впровадження системи електронного документообігу в установах та організаціях комунальної форми власності
	2.7.3.Забезпечення оприлюднення сільською радою публічної інформації у формі відкритих даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних (data.gov.ua)
	2.7.4.Розвиток мереж доступу до високошвидкісного інтернету в усіх населених пунктах громади
	2.7.5.Підвищення рівня цифрової грамотності населення
	2.7.6.Підвищення рівня кіберзахисту існуючих регіональних систем та сервісів
	2.7.7.Сприяння у проходженні навчання посадовими особами місцевого

	самоврядування та мешканцями громади навчання з кібербезпеки та кібергігієни
	2.7.8.Підвищення рівня практичних навчань у сфері кібербезпеки
2.8.Забезпечення соціального захисту, підтримки та інтеграції ветеранів і представників інших вразливих груп	2.8.1.Створення на місцевому та регіональному рівні умов для ефективної реадаптації та соціально-економічної реінтеграції ветеранів війни
	2.8.2.Забезпечення доступності психологічної допомоги та підтримки ментального здоров'я
	2.8.3.Створення інклюзивного та безбар'єрного середовища в територіальній громаді
	2.8.4.Забезпечення навчання для можливості інтеграції людей з інвалідністю до робочої сили громади, а також заохочення роботодавців для організації робочих місць
	2.8.5.Забезпечення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб в громаду
	2.8.6.Реалізація одного із пунктів Плану внутрішньої стабільності України, представленого Президентом України В.О. Зеленським –„Політика Героїв", та меморіалізація війни
2.9.Забезпечення розвитку інфраструктури та благоустрою територій	2.9.1.Відновлення та розбудова якісних автомобільних доріг загального користування державного значення, оновлення мостів
	2.9.2.Модернізація та розвиток вуличної інфраструктури (освітлення, пішохідних зон)
	2.9.3.Покращення житлових умов жителів громади
	2.9.4.Будівництво та поширення соціального житла, зокрема вирішення проблем з житлом для ВПО
	2.9.5.Розроблення містобудівної документації та впровадження сучасних практик планування з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності

	2.9.6.Створення зон відпочинку, реконструкція парків, скверів, зелених зон
	2.9.7.Будівництво, реконструкція та ремонт об’єктів житлово-комунального господарства
	2.9.8.Будівництво, модернізація та реконструкція мереж водопостачання та водовідведення
2.10. Забезпечення згуртованості населення з урахуванням викликів від наслідків війни	2.10.1.Реалізація проєктів та здійснення заходів щодо зміцнення соціальної згуртованості населення на регіональному і місцевому рівнях
	2.10.2.Участь у відбудові значно зруйнованих територій громади на основі міжрегіональної співпраці
	2.10.3.Розвиток національно-патріотичного виховання, посилення декомунізації та формування національної ідентичності
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень	
3.1.Забезпечення прозорості та відкритості діяльності органу місцевого самоврядування	3.1.1.Регулярне та своєчасне оприлюднення інформації про діяльність ради, виконавчих органів, проєкти рішень та прийняті рішення, на офіційному веб-сайті громади
	3.1.2.Запровадження онлайн-трансляцій сесій місцевої ради та засідань виконавчого комітету
	3.1.3.Створення та регулярне оновлення інтерактивних карт громади з важливою інформацією
3.2. Активне впровадження та використання цифрових технологій в управлінні громадою	3.2.1. Повне функціонування "Особистого кабінету мешканця" на веб-сайті громади для отримання послуг та подачі звернень
	3.2.2. Розробка та впровадження геоінформаційної системи (ГІС) для ефективного управління ресурсами громади

	3.2.3. Навчання працівників органу місцевого самоврядування використанню нових цифрових інструментів
3.3.Розширення участі мешканців громади в процесах прийняття рішень та місцевому розвитку	3.3.1.Створення та підтримка діяльності громадських рад, консультативних органів при органі місцевого самоврядування
	3.3.2. Регулярне проведення публічних обговорень важливих для громади питань (Стратегії розвитку, Генерального плану, значних проєктів)
	3.3.3.Підтримка ініціатив місцевих громадських організацій та об'єднань
3.4.Підвищення професійної компетентності та мотивації працівників органу місцевого самоврядування	3.4.1.Розробка та реалізація програм навчання та підвищення кваліфікації для посадових осіб та службовців місцевого самоврядування
	3.4.2.Впровадження системи оцінки ефективності роботи працівників та механізмів заохочення
	3.4.3.Створення комфортних умов праці та забезпечення сучасною технікою
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади	
4.1. Забезпечення стійкості громади	4.1.1.Поглиблення міжрегіонального та міжнародного співробітництва у сфері забезпечення стійкості з урахуванням регіональних безпекових процесів
4.2. Покращення екологічної ситуації в громаді	4.2.1.Поліпшення екологічного та водогосподарського стану на території громади
	4.2.2.Збереження та розширення природних територій та об’єктів природо-заповідного фонду
	4.2.3.Упровадження комплексної та ефективної системи управління відходами на території громади

	4.2.4.Будівництво сміттєпереробних заводів, полігонів ТПВ з сортувальними лініями
	4.2.5.Організація заходів із підвищення обізнаності мешканців щодо впливу на екологію їх діяльності
4.3.Забезпечення енергетичної безпеки та самодостатності громади	4.3.1.Розвиток генерації електричної енергії з відновлюваних джерел та застосування установок зберігання енергії
	4.3.2.Розроблення та впровадження муніципальних та регіонального енергетичних Планів
4.4. Створення безпечного середовища у громаді та забезпечення громадської безпеки	4.4.1.Сприяння збільшенню фонду захисних споруд цивільного захисту з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності
	4.4.2.Сприяння розвитку систем оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій
	4.4.3. Забезпечення функціонування у територіальній громаді пожежно-рятувального підрозділу місцевої та добровільної пожежної охорони (зокрема, у складі центрів безпеки)
	4.4.4. Забезпечення громадської безпеки

Процес реалізації Стратегії здійснюється на основі Плану заходів з її реалізації. План заходів з реалізації Стратегії розробляється для забезпечення виконання завдань, визначених Стратегією та затверджується Дубовиківською сільською радою і є невід'ємною частиною Стратегії.

До Плану реалізації Стратегії розвитку відібрано заходи, проектні ідеї, а також місцеві програми, що наповнюють усі завдання, оперативні та стратегічні цілі.

Для забезпечення виконання Плану заходів передбачено реалізацію 24 місцевих програм.

Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (стаття 2) регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень.

Проект Стратегії та Плану заходів не містить конкретних рішень про впровадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, у тому числі щодо надання документів дозвільного характеру на провадження такої діяльності.

Стратегія визначає концептуальні стратегічні цілі, оперативні цілі і завдання перспективного розвитку Дубовиківської територіальної громади, і не містить конкретних проектів здійснення господарської діяльності, та не визначає місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів. Водночас План заходів включає низку ідей проектів виконання завдань для реалізації стратегічних цілей, серед яких можуть бути проекти, що відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів окремо має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

3. Поточний стан довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ місцевог планування не буде затверджено

3.1. Розташування та загальна характеристика

Дубовиківська територіальна громада розташована у південно-східній частині Синельниківського району Дніпропетровської області. Межує з Васильківською, Покровською, Межівською, Миколаївською та Маломихайлівською, та Богданівською територіальними громадами

Відстань від с.Дубовики до районного центру м.Синельникове становить 66,5 км, до обласного центру (м.Дніпро) – 112,6 км. Відстань до вузлової залізничної станції Чаплине 13,7 км.

До складу Дубовиківської ТГ входить 5 старостинських округів, 27 населених пунктів: (таблиця 2).

Таблиця 2. **Старостинські округи Дубовиківської територіальної громади**

Назва старостинського округу	Населені пункти старостинського округу
Добровільський	с.Добровілля, с.Гришаї, с.Бровки, с.Лиса Балка, с.Очеретувате
Зеленогайський	с.Зелений Гай, с.Довге, с.Копані, с.Крутеньке, с.Новоандріївка, с.Таранове, с.Хвилі
Миколаївський	с.Дубовики (адмін.центр), с.Миколаївка, с.Медичне, с.Артемівка, с.Дачне, с.Зелена Роща
Чаплинський	с-ще Чаплине, с.Журавлинка, с.Касаєве, с. Петрикове, с.Рівне
Шевченківський	с.Шевченкове, с.Краснощокове, с.Свиридове, с.Хуторо-Чаплине

Загальна площа території громади складає 450.12 км^2. Станом на 1 січня 2025 року за наявними даними Дубовиківської сільської ради кількість населення становить 6943 особи, в тому числі 3328 чоловіків та 3615 жінок, в адміністративному центрі с.Дубовики – 422 особи.

На території Дубовиківської територіальної громади транспортне сполучення забезпечується автомобільними дорогами загального користування місцевого значення. Крім того, територією громади проходять автомобільні шляхи загального користування

<u>державного значення:</u>

Т-0406 Григорівка-Чаплине-Просяна- Демурине- Володимирівка- Межова-Покровськ, Т-0427 Дмитрівка - Зелений Гай - Просяна – Гаврилівка;

<u>обласного значення:</u>

О-040201 Васильківка – Миколаївка, О-040204 Дубовики - Шевченкове – Чаплине, О-041305 Дмитрівка-Добровілля-/Васильківка-Миколаївка/, О-040202 Васильківка-Чаплине.

По території громади проходить магістраль Придніпровської залізниці. На території селища Чаплине розташована вузлова залізнична станція, яка сполучає населені пункти об’єднаної громади з містами Синельникове та Дніпро.

Основа економіки громади — сільське господарство.

Найпоширеніша спеціалізація сільськогосподарських господарств на території громади – це «Рослинництво».

Рослинницька сфера зорієнтована переважно на вирощування зернових

(озима пшениця, озимий та яровий ячмінь, кукурудза) та технічних культур (соняшник, ріпак).

Загальна площа земель сільськогосподарських угідь складає 35288,4600 га, з них:

- площа ріллі – 31077,48 га
- пасовища – 2852,266 га;
- сіножаті – 336 ,8 га ;

Найбільші підприємства - роботодавці територіальної громади:

- У сфері сільського господарства: СФГ «Україна-2000», СФГ «Хутірське», ТОВ «Чаплинське», ТОВ «Інвестагро», ТОВ «Васильківське Агро», ТОВ ВКП «Дніпроагро», ФГ «Прогрес». Сільськогосподарські товаровиробники та приватні підприємці- землекористувачі, працюють за спрощеною системою оподаткування, сплачують до бюджету громади єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників (3 та 4 групи).

- Серед несільськогосподарських підприємств найбільшими платниками податків є АТ «Укрзалізниця» та ТОВ «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат» - підприємство добувної промисловості, яке розробляє поклади титано-цирконієвої руди.

У населених пунктах громади панує садибний тип забудови — 99%. Власники домогосподарств та багатоквартирних житлових будинків використовують індивідуальні види опалення та водовідведення. Система централізованого водовідведення наявна лише на території селища Чаплине. Існуючі локальні очисні споруди, що знаходяться в селищі Чаплине є застарілими і не виконують основні функції – очистки господарсько-побутових стічних вод.

Актуальним проблемним питанням для населення Дубовиківської територіальної громади є водозабезпечення. В 25 населених пунктах відсутнє централізоване водопостачання. Джерелом водопостачання для населення є переважно власні свердловини та шахтні колодязі. Води для задоволення потреб населення не вистачає. Підвіз та продаж питної води здійснюється приватними підприємцями.

Підприємства житлово-комунального господарства на території громади відсутні.

3.2. Клімат

Дубовиківська громада Синельниківського району Дніпропетровської області розташована в зоні помірно-континентального клімату, який характеризується значними сезонними коливаннями температури повітря та нерівномірним розподілом опадів протягом року, що є типовим для Степової зони України.

Зима: помірно холодна, м'яка, переважно малосніжна. Середня температура січня, найхолоднішого місяця, становить близько -4°C... -6°C. Часто спостерігаються відлиги, що призводять до танення снігу та утворення ожеледиці. Морози можуть досягати -20°C... -25°C, але такі періоди, як правило,

короткочасні.

Літо: довге, жарке, часто посушливе. Середня температура липня, найспекотнішого місяця, становить приблизно +20°С... +23°С. Однак, не рідкісні дні з температурою повітря, що перевищує +30°С, а в окремі роки може досягати +38°С... +40°С. Тривалість безморозного періоду складає близько 170-180 днів.

Перехідні сезони (весна та осінь): Весна відзначається швидким наростанням температур, хоча можливі пізні весняні заморозки (до кінця квітня - початку травня). Осінь тривала, тепла, з поступовим зниженням температур.

Середньорічна кількість опадів – 400-450 мм. Це відносно невелика кількість, що робить регіон схильним до посух. Більша частина опадів (близько 60-70%) припадає на теплий період року (з квітня по жовтень), з максимумом у червні-липні, що важливо для сільськогосподарських культур. Однак, опади часто мають зливовий характер, що може призводити до тимчасових підтоплень, але не забезпечує достатнього зволоження ґрунту на тривалий час.

Сніговий покрив - нестійкий, утворюється в грудні і часто зникає під час відлиг. Його висота рідко перевищує 10-20 см.

Можливі коливання погодних умов з року в рік, зокрема, помірно-вологі роки змінюються посушливими, інколи з суховіями.

Переважають вітри північно-східного та східного напрямків. Це обумовлено загальним кліматом регіону та впливом континентальних повітряних мас. В літній період вітри часто бувають сильними, що в поєднанні з високими температурами та низькою вологістю повітря призводить до висушування ґрунту та утворення суховіїв, які є однією з головних причин посух. При сильних вітрах під час посухи нерідко виникають пилові бурі.

Відносна вологість повітря в середньому за рік становить 62%, найменша вона у травні (35%), найбільша у грудні (80 %).

За даними метеорологічних спостережень, проведених на найближчій метеорологічній станції Чаплине в період з 1970 по 2024 роки, середньорічна температура у цьому регіоні зросла приблизно на +3°С порівняно з кліматичною нормою 1961-1990 років.

Клімат Дубовиківської громади є загалом сприятливим для ведення сільського господарства, зокрема вирощування зернових (пшениця, ячмінь, кукурудза), соняшнику, овочів. Проте, періодичні посухи, характерні для Степової зони, потребують застосування зрошувальних систем та впровадження агротехнічних заходів, спрямованих на збереження вологи в ґрунті (наприклад, безвідвальний обробіток ґрунту, створення лісосмуг).Територія громади безпечна щодо затоплення поверхневими водами.

3.3. Атмосферне повітря

Дніпропетровська область − регіон України з потужним промисловим потенціалом, де сконцентровано металургійний, гірничо-збагачувальний, хімічний та машинобудівний комплекси. У зв’язку з цим головні екологічні

проблеми в області пов'язані з підвищеним рівнем забруднення атмосферного повітря.

Основним джерелом забруднення атмосфери є антропогенна діяльність - промислові викиди, автомобільний транспорт, сільське господарство тощо. Забруднення повітря, води та ґрунту спричиняє зниження якості середовища, призводить до вимирання видів, зміни екологічних взаємозв'язків та порушення природних екосистем.

Забруднення атмосферного повітря за ступенем небезпеки для живих організмів посідає перше місце, адже живі істоти використовують повітря значно активніше ніж воду і їжу.

Основними викидами в області є діоксид та ін. сполуки сірки. Живі організми надзвичайно чутливі, як до діоксиду сірки, так і до сірчистої та сірчаної кислот, що утворюються при контакті цього оксиду з вологою в атмосфері. Діоксид сірки розноситься на великі відстані, випадаючи в остаточному підсумку у вигляді дощів з кислою реакцією.

При тому, що серед екологічних проблем області чільне місце займає підвищений рівень забруднення атмосферного повітря, спричинений діяльністю промислових підприємств гірничо-металургійного, паливно-енергетичного, хімічного комплексів і транспорту, які є основними джерелами забруднення повітряного басейну області, спостерігається зменшення викидів від їх стаціонарних джерел за останні 10 років.

Таблиця 3. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне по Дніпропетровській області

Викиди по області	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Загальна кількість викидів в атмосферне повітря, тис.т	965,6	790,0	747,3	708,2	660,7	671,1	328,9*	385,1*
В т.ч.: від стаціонарних джерел забруднення, тис.т	833,0	657,3	614,3	576,9	534,7	537,6**	328,9**	385,1**
від пересувних джерел забруднення, тис.т	132,6	132,7	133,0	131,3	126,0	133,5**	***	***

** - без урахування викидів від пересувних джерел;*

*** - попередні статистичні дані. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів. Дані можуть бути уточнені;*

**** - статистична інформація відсутня.*

Джерело: Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Дніпропетровській області за 2023 рік. – Дніпропетровськ, 2024. – 386 с. іл. [68]

Найбільш екологічно небезпечними видами економічної діяльності щодо забруднення атмосферного повітря в Дніпропетровській області є видобування металевих руд, виробництво електроенергії, чавуну, сталі та феросплавів.

Таблиця 4. Динаміка викидів найпоширеніших забруднюючих речовин протягом 2017–2023 років по Дніпропетровській області

Назва забруднюючої речовини	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Речовини у вигляді твердих суспендованих частинок	69,727	75,998	62,104	52,22	56,927	27,687	34,161
Діоксид сірки	33,682	52,359	48,168	60,675	55,121	45,632	71,826
Діоксид азоту	25,844	30,520	28,299	27,042	26,558	16,012	19,459
Оксид вуглецю	695,64	317,841	303,403	274,719	273,038	117,796	120,013

Джерело: Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Дніпропетровській області за 2023 рік. – Дніпропетровськ, 2024. – 386 с. іл. [68]

Дубовиківська територіальна громада, як і більшість сільських територій, зазвичай має кращу якість атмосферного повітря порівняно з великими промисловими центрами. Проте, це не означає відсутність забруднення, оскільки на якість повітря впливають як місцеві, так і регіональні фактори.

Основними чинниками, що впливають на якість атмосферного повітря в громаді є:

1. Сільськогосподарська діяльність:

- Використання агрохімікатів: Розпилення пестицидів, гербіцидів та добрив може призводити до їх потрапляння в атмосферу, особливо під час вітряної погоди. Це може викликати подразнення дихальних шляхів у чутливих людей та мати довгострокові екологічні наслідки.
- Пилові бурі: Засушливий клімат і обробка ґрунту без належного захисту (наприклад, лісосмуг) сприяють підняттю великої кількості дрібнодисперсного пилу (PM10, PM2.5) в атмосферу, особливо під час сильних вітрів. Цей пил містить частинки ґрунту, рослинні залишки, а також можуть бути домішки хімічних речовин.
- Спалювання пожнивних решток: Хоча це заборонено, практика спалювання стерні та інших рослинних решток після збору врожаю може бути джерелом значного забруднення повітря димом, сажею, чадним газом (CO) та іншими токсичними продуктами горіння.

2. Діяльність у сфері добувної промисловостіь: Розробка Вовчанського титано-цирконієвого родовища, яке знаходиться на території Зеленогайського старостинського округу, здійснюється відкритим способом, що має певний вплив на атмосферне повітря. На всіх етапах видобутку та розробки (під час вилучення рудоносних пісків з кар'єру, переміщення, транспортування видобутих рудних

пісків) утворюється велика кількість дрібнодисперсного пилу. Хоча титано-цирконієві руди, такі як ільменіт, рутил та циркон, самі по собі не є токсичними у вигляді пилу, великі концентрації будь-якого пилу можуть бути шкідливими для дихальних шляхів.

3. Транспорт: Автомобільний транспорт, сільськогосподарська та інша спеціалізована техніка: Викиди від двигунів автомобілів та іншої техніки (оксиди азоту NOx, чадний газ CO, вуглеводні, тверді частки PM) є одним із постійних джерел забруднення. Хоча інтенсивність руху в сільській місцевості нижча, ніж у містах, вплив на локальному рівні може бути значним, особливо на дорогах з інтенсивним рухом.

4. Побутові джерела: Опалення приватних будинків: Використання твердого палива (дров, вугілля) для опалення взимку може призводити до викидів сажі, дрібнодисперсного пилу, бензапірену та інших шкідливих речовин.

Спалювання сміття: Несанкціоноване спалювання побутових відходів є джерелом різноманітних токсичних речовин, включаючи діоксини та фурани, що є вкрай небезпечними.

5. Регіональні фактори:

Дубовиківська громада розташована на певній відстані, від великих промислових міст області (Дніпро, Кривий Ріг, Кам'янське), які мають значні промислові викиди. Проте вітер може переносити забруднюючі речовини на значні відстані, впливаючи на якість повітря. Серед основних забруднювачів, що фіксуються в області, - дрібнодисперсний пил (PM10, PM2.5), оксид вуглецю (CO), діоксид азоту (NO2).

3.4. Водні ресурси

Вода належить до природного ресурсу, без якого неможливе існування живих організмів. Проблема використання водних ресурсів загострюється навіть для районів з високою водозабезпеченістю, що зумовлено постійно зростаючим рівнем забруднення. Залежно від якості природних вод вони можуть бути використані на потреби різних галузей економіки, в т.ч. для забезпечення комунально-побутових, лікувальних та інших потреб населення. Вода незадовільної якості може стати причиною виникнення багатьох захворювань.

Високий рівень деградації навколишнього середовища, нагромадження неприпустимих обсягів відходів на невпорядкованих полігонах, значні площі розораних і забруднених земель призводять до погіршення якості поверхневих і підземних вод.

Гідрографічна сітка території громади представлена річкою Чаплина, технічними водоймами, ставками.

Річка Чаплина є однією з малих річок регіону та є притокою річки Самара. Вона маловодна і може пересихати в літній період та залежать від талих вод навесні та атмосферних опадів.

Територія громади має значну кількість сухих балок та ярів, по яких під час

сильних опадів або танення снігу можуть текти тимчасові водотоки – пересихаючі струмки.

Через село Дубовики проходить каскад ставків. На території громади наявні 55 водних об'єктів (згідно картографічних матеріалів), але нажаль на 32 об'єктах через постійні посухи відсутнє водне плесо.

У зв'язку із змінами клімату, через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення водних об'єктів, спостерігається поступове зменшення водності об'єктів. Це призводить до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

Для питного водопостачання та господарських потреб населення використовує власні колодязі та свердловини. Води для задоволення потреб населення не вистачає.

На території 12 населених пунктів спостерігається відсутність джерел питної води. Вода, що забирається із природних ланок, не відповідає вимогам до якості, її доочищення потребує значних витрат.

3.5. Земельні ресурси

У межах Дніпропетровської області на чорноземи звичайні повнопрофільні, що залягають на плоскорівнинних просторах, припадає 48,3% всієї земельної площі, у тому числі на звичайні чорноземи - 42,3%, південні - 5,7%, солонцюваті - 0,3%, на еродовані ґрунти схилів різної крутості і протягу, різних форм і експозицій - 36,6%, у тому числі на слабоеродовані - 27,3%; на середньо- і сильноеродовані — 9,3%. На решті території області розповсюджені лучно-чорноземні, чорноземно-лучні, лучні, лучно-болотні, болотні, засолені, солонцюваті, осолоділі, а також дернові ґрунти, солончаки і солонці.

Земельно-ресурсний потенціал Дубовиківської територіальної громади – це переважно родючі чорноземи, які є придатними для розвитку рослинництва. Як результат в громаді досить розгалужена структура посівних площ, яка забезпечує продовольчу безпеку громади дає змогу реалізовувати продукцію за її межі.

Структура земель за категоріями усіх форм власності Дубовиківської територіальної громади Синельниківського району Дніпропетровської області:

- землі сільськогосподарського призначення - 35194,3794 га;
- землі промисловості, енергетики та іншого призначення – 6896,33 га;
- землі водного фонду – 1035,36 га;
- землі громадської забудови – 1000,8924 га
- землі історико-культурного призначення – 19,121 га.

Відповідно до проведеного аналізу, близько 78 % від загальної площі території громади складають землі сільськогосподарського призначення, з них :

- площа ріллі складає 31077,48 га;
- пасовища – 2852,266 га;
- сіножаті – 336,8 га.

Враховуючи родючість грунтів та сучасні аграрні технології сільгоспвиробники громади мають можливість збирати гарні врожаї зернових та

технічних культур, але успішне ведення сільського господарства вимагає адаптації до кліматичних викликів степової зони, зокрема до нестачі вологи та ризиків ерозії.

3.6. Корисні копалини

Дубовиківська територіальна громада багата корисними копалинами. На території Зеленогайського старостинського округу, біля с.Новоандріївка, простягається Вовчанське комплексне розсипне титано-цирконієве родовище.

Вовчанське родовище є досить великим і охоплює території кількох колишніх районів (Васильківського, Межівського та Покровського), а тепер, після адміністративно-територіальної реформи, різних територіальних громад Синельниківського району.

Родовище має однопластову будову. Вміст основних корисних мінералів —ільменіту, рутилу, циркону і саліманіту+дистену нерівномірний. Середній вміст у рудних пісках (в кг/м³) колективного концентрату — 173,5; ільменіту — 77,6; рутилу — 24,5; циркону — 5,5; силіманіту+дистену — 41,0; умовного ільменіту — 165,9. Родовище є одним із найбільш багатих на пострадянському просторі. Потужність рудних пісків коливається від 2 до 18 м, в середньому становить 7,4 м, середній коефіцієнт розкриву по родовищу 5,3 м. Родовище може розроблятися відкритим способом і рекомендується для промислового освоєння.

3.7. Рослинний та тваринний світ

Рослинний світ Дубовиківської територіальної громади, як і всієї Дніпропетровської області, належить до степової природної зони України. Це означає, що переважає трав'яна рослинність, пристосована до посушливих умов та родючих чорноземних ґрунтів.

Більшість території громади, як і всієї степової зони, зараз зайнята сільськогосподарськими угіддями.

Природні степи збереглися лише на невеликих ділянках – по балках, схилах, ярах, у заповідних зонах.

Найбільш характерними представниками різнотрав’я є горицвіт весняний, піон тонколистий, кульбаба звичайна, суниця зелена, земляний горіх, шалфей пониклий, подорожник, васильки, крупка весняна, деревій звичайний, різні види полину. Серед злакових найбільш розповсюджені ковил волохатий, ковил пістряволистий, типчак (вівсяниця), тонконіг вузькоповзучий, променистий стоколос, пирій. Бобові представлені конюшиною альпійською та гірською, вікою вузьколистою, люцерною серпоподібною та хмелеподібною.

На берегах річки, ставків та інших водойм спостерігаються очерет звичайний, рогоза, осока, лепеха, верба, осика, вільха клейка та інше.

Дуже важливу роль у боротьбі з вітровою ерозією та затриманні снігу відіграють полезахисні лісосмуги, які складаються здебільшого з білої акації, кленів, в'яза, дуба.

З чагарників розповсюджені терен, вишня степова, мигдаль степовий, дереза чагарникова та деякі ін.

Із штучних насаджень (на ділянках, відведених під садівництво) ростуть вишні, сливи, абрикоси, персики, груші, яблуні, із кущів: аґрус, смородина, порічки, виноград.

На території громади (особливо на збережених ділянках цілинного степу, в балках), можуть зустрічатися види рослин, занесених до Червоної книги України. До них належать: ковила волосиста, астрагал дніпровський, півонія тонколиста, тюльпан бузький, тюльпан Шренка, півники понтичні та сибірські, барвінок трав'янистий та інші.

Тваринний світ Дубовиківської територіальної громади характерний для степової зони України.

Серед птахів краю типовими є горобець, ластівка, шпак, ворона сіра, грак, жайворонок, куріпка сіра, перепел, фазан. Біля водойм гніздяться різноманітні кулики, качки, крячки, іноді можна зустріти лебедів і навіть журавлів. Більш рідкісними є орли, соколи.

Із ссавців найчастіше зустрічаються: заєць-русак, лисиця руда, куниця, ласка. Хоча й не часто, але можна зустріти вовка, річкову видру, дикого кабана, козулю.

Найчисельніша група степу - це гризуни: миші, ховрахи, хом'яки. Їхня чисельність коливається залежно від врожайності насіння. Та можуть завдавати значної шкоди посівам.

У водоймах зустрічаються різні види риб. Серед них як аборигени – щука, сом, карась, линьок, лящ, та завезені людиною види – білий амур, види товстолобика, короп та ін. з плазунів водяться гадюка степна, вуж, ящірки, жаба зелена й інші.

3.8. Природоохоронні території

На території громади знаходяться 3 природоохоронні об'єкти місцевого значення, які створено у 2009 році.

Ландшафтний заказник місцевого значення "Гришаї" є однією з природоохоронних територій, що розташована на Дніпропетровщині. Заказник розташований між селами Лиса Балка, Гришаї та Дубовики, а отже безпосередньо розташований на території Дубовиківської територіальної громади**.** Заказник охоплює балки Мокра та Суха Чаплини в їхній середній течії. Ці балки є лінійними ландшафтними коридорами, що з'єднують долину річки Самари з природними ядрами басейну річки Вовчої. Дана охоронна територія є місцеперебуванням рідкісних та зникаючих видів флори та фауни, що занесені до Червоної книги України. Це підкреслює його важливе значення для

збереження біорізноманіття.

«Чаплино-Васильківський» ландшафтний заказник місцевого значення розташований на південь від села Бунчужне (Григорівка) Васильківської територіальної громади (колишнього Васильківського району Дніпропетровської області) та охоплює балкові системи Петрикову та Журавлинкову, що знаходяться на території Дубовиківської територіальної громади. Заказник відіграє важливу роль у збереженні природних степових екосистем, які значно постраждали від господарської діяльності. Він є осередком для збереження рідкісних видів флори та фауни, а також сприяє підтримці екологічної рівноваги в агропромисловому ландшафті Дніпропетровської області.

Ландшафтний заказник місцевого значення «Річка Чаплина» розташований на захід від сіл Зелена Роща та Зелений Гай Дубовиківської територіальної громади. Охоплює долину малої річки Чаплиної та її правої притоки – балки Довгої у їхній середній течії. Ці балки є характерними елементами степового ландшафту, що створюють унікальні мікрокліматичні та ґрунтові умови. Територія заказника є прихистком для рідкісних та цінних видів рослин і тварин, багато з яких занесені до Червоної книги України. Це робить його важливим центром для збереження біологічного різноманіття регіону. Річка Чаплина влітку на окремих ділянках може пересихати, але її долина, разом з притоками-балками, формує унікальне середовище.

Вище зазначені ландшафтні заказники є важливими для наукових досліджень, екологічної освіти та можуть мати потенціал для розвитку екотуризму.

3.9. Поводження з відходами

Серед низки екологічних проблем, які мають місце в громаді, особливо гостро стоїть проблема поводження з відходами, які є одним із найбільших забруднювачів навколишнього середовища та негативно впливають на всі його компоненти.

На території громади наявні 13 звалищ твердих побутових відходів.
Місця видалення твердих побутових відходів не відповідають вимогам законодавства та вимогам екологічної безпеки; не здійснюється роздільне

збирання відходів; існують значні перешкоди та обмеження для охоплення населення послугами з централізованого вивезення відходів, через що виникають стихійні сміттєзвалища та безхазяйні відходи.

На території Дубовиківської ТГ Синельниківського району Дніпропетровської області наявні 13 непаспортизованих полігонів ТПВ, які розташовані:

- за межами с. Медичне, площею - 1,0000 га;
- за межами с. Зелений Гай, площею – 0,8043 га;
- за межами с. Копані, площею – 0,6411 га;
- за межами с. Миколаївка, площею – 0,9451 га;
- за межами с. Гришаї, площею – 1,1702 га;
- за межами с. Добровілля, площею – 1,6116 га;
- с. Журавлинка, вул.Солов'їна, 101, площею – 0,5949га;
- с. Петрикове, вул. Космічна, 50а, площею – 0,1244 га;
- с-ще Чаплине, вул.Межова, 109б, площею – 1,0281 га;
- с-ще Чаплине, вул. Дружби, 131, площею – 2,7878 га;
- с-ще Чаплине, вул. Дарвіна, 37а, площею – 1,9786 га;
- с-ще Чаплине, вул. Стовбова, 39а, площею -0,4452 га;
- с. Свиридове, вул. Миру,1-а, площею – 2,2511 га.

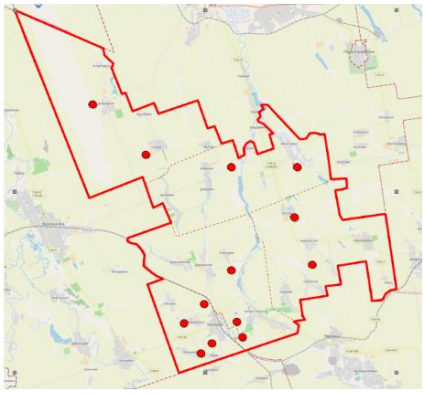

Мал.1 Місцезнаходження місць видалення твердих побутових відходів на території Дубовиківської ТГ

Ці місця видалення побутових відходів є історично сформованими, в подальшому місця визначені рішеннями про відведення земельних ділянок під звалище твердих побутових відходів та актами вибору земельних ділянок для звалищ твердих побутових відходів колишніми сільськими радами ще в 2005-2007 роках. Полігони по захороненню відходів на території Дубовиківської сільської ради Синельниківського району Дніпропетровської області відсутні.

На території громади відсутнє власне комунальне підприємство, яке надає послуги житлово-комунального господарства. Здійснення заходів з утримання в належному санітарному стані території Дубовиківської ТГ здійснюється власними засобами Виконкому Дубовиківської сільської ради та в межах наявного фінансування, визначеного бюджетом ради.

Заходи з благоустрою населених пунктів затверджені рішенням сесії Дубовиківської сільської ради від 23.11.2022 року № 502-22/VIII «Про затвердження Програми благоустрою населених пунктів Дубовиківської

сільської ради на 2023-2027 роки». Рішенням Виконкому Дубовиківської сільської ради від 18.04.2024 року № 67, затверджено План закріплення та утримання об'єктів благоустрою в належному санітарному стані (закріплено за організаціями території загального користування для здійснення ними благоустрою).

В громаді наявні технічні засоби, а саме 2 трактори і 1 причіп, які залучені для обслуговування всієї території громади, а це 27 населених пунктів.

Власними силами ліквідувати несанкціоновані сміттєзвалища неможливо, через відсутність коштів та технічного забезпечення для здійснення цих заходів. Також система управління відходами, що охоплює мешканців зовсім не налагоджена (взагалі відсутня), тому навіть при ліквідації несанкціонованого сміттєзвалища люди знову утворюють смітники.

Працівниками благоустрою та наявними силами, із залученням приватних підприємців, всіх небайдужих, здійснюється прибирання стихійних сміттєзвалищ. Наявні непаспортизовані сміттєзвалища (несанкціоновані) - обваловані, здійснюється їх підгортання.

Оскільки, на території громади відсутнє комунальне підприємство, яке здійснює управління відходами, Виконком Дубовиківської сільської ради здійснюються заходи з пошуку суб'єкта господарювання, який розпочне систематично вивозити сміття та забезпечить укладення договорів з мешканцями громади.

За результатами Конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Дубовиківської сільської ради Синельниківського району Дніпропетровської області, який відбувся 16.06.2025 року, переможцем конкурсу визначено ТОВ «ЕКО-МІСТО ГРУП». Також затверджено тимчасові норми з вивезення побутових відходів на території Дубовиківської територіальної громади. У період до 01.08.2025 року заплановано здійснити заходи з розрахунку тарифів, визначення маршрутів та графіку руху сміттєвозу, складено графік прийому мешканців для укладення договорів.

Передбачені Стратегією розвитку завдання та заходи з поліпшення управління відходами сприятимуть низці важливих змін, які позитивно вплинуть на довкілля, економіку та соціальну сферу, а саме:

- зменшення забруднення довкілля;
- збереження природних ресурсів;
- збереження біорізноманіття;
- поліпшення здоров'я населення;
- формування екологічної свідомості;
- підвищення якості життя.

3.10. Населення: демографічні показники та стан здоров'я

На сьогоднішній день демографічна ситуація в Україні погіршується з кожним днем, що пов'язано з економічними, соціальними та політичними проблемами в країні.

Російська агресія проти України, особливо повномасштабне вторгнення, має катастрофічні наслідки для демографічної ситуації в країні. З початку повномасштабного вторгнення мільйони українців були змушені покинути свої домівки та шукати прихистку за кордоном. За різними оцінками, за межами України перебувають мільйони українців, переважно жінки та діти.

Впродовж останніх років тенденція до скорочення чисельності населення спостерігається і на території Дубовиківської територіальної громади.

Основними причинами скорочення чисельності населення є:

- зменшення чисельності населення внаслідок воєнних дій;
- внутрішнє переміщення населення до більш безпечних регіонів України;
- низький рівень народжуваності та високий рівень смертності;
- недостатність робочих місць.

Мал. 2. Діаграма «Чисельність населення Дубовиківської ТГ»

Негативним показником в багатьох населених пунктах громади є перевищення чисельності осіб похилого віку над дітьми та юнаками.

За віковою структурою громада є старіючою, що призводить до перевищення рівня смертності над народжуваністю.

За оперативними даними старостинських округів станом на 01.01.2025 року чисельність населення громади складає 6943 осіб, що на 3,6 % менше ніж у попередньому році, в тому числі:

- діти дошкільного віку (від 0 до 6 років) – 263 особи, що становить 3,8 % від загальної чисельності населення;
- діти шкільного віку (від 7 до 17 років) – 881 особа (12,7% від загальної чисельності населення);
- працездатне населення (від 18 до 59 років) – 3977 осіб (57,3% від загальної чисельності населення);
- населення похилого віку (від 60 років та старші) – 1822 особи (26,2% від загальної чисельності населення).

Таблиця 5.Статево-вікова структура населення, осіб

Вікова група	на 1 січня 2023 р.		на 1 січня 2024 р.		на 1 січня 2025 р.	
	Чоловіки	Жінки	Чоловіки	Жінки	Чоловіки	Жінки
Діти дошкільного віку (0-6 років)	168	163	148	148	134	129
Діти шкільного віку (7-17 років)	467	475	445	458	427	454
Працездатне населення (18-59 років	2474	2235	2040	1979	2064	1915
Населення похилого віку (більше 60 років)	797	1213	778	1135	705	1117

Оскільки, Дубовиківська територіальна громада розташована у прифронтовій зоні, на території громади спостерігається постійна міграція внутрішньо переміщених осіб. Станом на 01 січня 2025 року на території громади було зареєстровано 598 ВПО. Впродовж І півріччя поточного року чисельність даної категорії громадян збільшилась до 655 осіб, з яких 267 осіб – маломобільна група населення, 115 осіб-діти.

З метою поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення Дубовиківської громади шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги мешканцям громади, укладено договір про співробітництво територіальних громад у формі спільного фінансування Комунального підприємства «Васильківська центральна районна лікарня» Васильківської селищної ради Синельниківського району Дніпропетровської області між Васильківською селищною радою Синельниківського району Дніпропетровської області та Дубовиківською сільською радою Синельниківського району Дніпропетровської області.

На території Дубовиківської ТГ медичні послуги для населення надають заклади охорони здоров'я, що підпорядковуються КНП «Васильківський центр первинної медико-санітарної допомоги» Васильківської селищної ради, а саме: Миколаївська АЗПСМ, Чаплинська АЗПСМ, Дубовиківський та Зеленогайський ФП, Добровільський, Хуторо-Чаплинський та Шевченківський ФАПи.

Усі амбулаторії та ФАПи Дубовиківської територіальної громади підключено до мережі Інтернет.

Реалізація лікарських засобів та виробів медичного призначення для населення здійснюється безпосередньо в амбулаторіях та ФАПах (укладено договір між медичними працівниками та аптечними закладами), а також в аптеках, які знаходяться в с-щі Чаплине (ФОП «Чепурна», ФОП «Кулик»).

Крім того, на даний час потреба в лікарських засобах на території громади забезпечується за рахунок гуманітарної допомоги Міжнародного Червоного Хреста.

2.11.Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

Дубовиківська громада, розташована у Синельниківському районі Дніпропетровської області, є прифронтовою, що означає безпосередній або дуже близький вплив збройної агресії Росії на її територію та довкілля. Наслідки цих

дій є руйнівними для екології громади і створюють довгострокові загрози.
Основними екологічними проблемами, спричиненими збройною агресією, на території громади визначено:

1. Забруднення ґрунтів.

Внаслідок вибухів боєприпасів у ґрунт потрапляють небезпечні важкі метали та хімічні сполуки**.** Ці речовини просочуються в ґрунт, роблячи його токсичним і непридатним для сільськогосподарського використання, а також можуть потрапляти у ґрунтові води.

Уламки снарядів, ракет та іншої військової техніки залишаються в ґрунті, створюючи фізичне забруднення, яке потребує подальшого вивільнення небезпечних речовин.

Рух важкої військової техніки та створення фортифікаційних споруд призводить до ущільнення ґрунту, руйнування його природної структури та зниження родючості.

Вирви від вибухів та інша військова діяльність можуть змінювати природний дренаж ґрунтів, призводячи до заболочування або, навпаки, висушування ділянок.

2. Забруднення водних ресурсів.

Дощові та талі води змивають забруднюючі речовини з пошкоджених територій у річки та інші водойми. Витік палива та мастильних матеріалів з військової техніки, а також потрапляння хімічних речовин з боєприпасів безпосередньо у водойми є серйозною загрозою.

Забруднення води призводить до загибелі риби, водоплавних птахів, амфібій та інших мешканців водойм, порушуючи їхні екосистеми.

3. Забруднення атмосферного повітря.

Бойові дії часто супроводжуються масштабними пожежами, що призводять до викидів у повітря величезної кількості шкідливих речовин, включаючи продукти горіння, токсичні гази та дрібнодисперсний пил.

Від вибухів боєприпасів у атмосферу потрапляють токсичні речовини, які можуть поширюватися на значні відстані.

Вихлопні гази від велика кількості військової техніки впливають на забруднення повітря.

4. Втрата біорізноманіття.

Наслідки бойових дій (вибухи, пожежі, отруєння) призводять до загибелі флори та фауни.

5. Проблеми поводження з відходами.

Залишки боєприпасів, пошкоджена техніка, уламки будівель та інші відходи бойових дій створюють значні проблеми з їх утилізацією.

Через війну може бути порушено вивезення та утилізація побутових відходів, що призводить до їх накопичення та розповсюдження сміттєзвалищ.

6. Довгострокові наслідки.

Залишені міни та інші вибухонебезпечні предмети становлять постійну загрозу для людей та довкілля.

Забруднення довкілля, у свою чергу, може негативно впливати на здоров'я населення та економічну діяльність громади.

3.Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ місцевого планування не буде затверджено

У випадку незатвердження Стратегії заплановані цілі і завдання не будуть адаптовані до нових умов та факторів, які впливають на розвиток громади, у них не будуть враховані ризики та можливості, що з'явились: залишаться цілі, які на сучасному етапі втратили актуальність, не будуть реалізовані завдання, які забезпечать ефективність та сталість розвитку.

Планом заходів плануються конкретні кроки для досягнення показників реалізації Стратегії, якщо він не буде затверджений, завдання Стратегії не будуть реалізовані повною мірою, лише фрагментарно, у рамках інших програм, планів.

Наслідками цього будуть гірші показники соціального та економічного розвитку, неефективне бюджетне планування, і як наслідок, погіршення екологічної ситуації, оскільки не буде скоординованих зусиль для пом'якшення наслідків економічного розвитку, зміни клімату та інших негативних тенденцій.

Основним наслідком для довкілля населення буде те, що завдання з охорони навколишнього середовища можуть виконуватися не системно, що зумовить гірші результати і нижчу ефективність використання ресурсів.

Якщо Стратегію не буде затверджено вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на стан території громади залишиться незмінним; збережуться всі існуючі тенденції.

Клімат. Збереження існуючого стану використання території призводить до ризику погіршення екологічного стану через інтенсивне сільське господарство, інтенсивний рух транспорту. Негативний вплив посилюється також через недосконалу систему управління відходами — при збереженні існуючої ситуації будуть поступово зростати обсяги викидів парникових газів.

Атмосферне повітря. За умов збереження сучасних тенденцій функціонування підприємств-основних забруднювачів повітря слід очікувати щорічне коливання викидів забруднюючих речовин. Ймовірно на обсяг викидів стаціонарних джерел впливає економічна ситуація, зокрема промислове виробництво — його ріст призводить до збільшення викидів. Тому забруднення атмосферного повітря промисловими підприємствами залишатиметься на відносно одному рівні із несуттєвими періодичними коливаннями.

Можливе поступове погіршення стану атмосферного повітря через інтенсифікацію руху автотранспорту.

При збереженні сучасного стану у сфері управління відходами внесок в забруднення атмосферного повітря внаслідок накопичення та неконтрольованого спалювання відходів (у першу чергу побутових) буде зростати.

Поверхневі та підземні води. У подальшому, при збереженні сучасного стану використання водних ресурсів, слід очікувати погіршення стану поверхневих вод:

- через низькій рівень каналізування населених пунктів громади;
- не встановлення прибережно-захисних смуг та недотримання їх режимів.

Земельні ресурси та ґрунти. Залишатиметься високим рівень залучення земель до інтенсивного використання у сільському господарстві.

Біорізноманіття та природно-заповідний фонд. Такі фактори як інтенсивне сільське господарство, вилучення земель під забудову та транспортні мережі, забруднення компонентів природи є причиною загроз і втрати високого рівня біорізноманіття.

4.Стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

В цілому стан навколишнього середовища в громаді оцінюється як *задовільний*, ключовими факторами впливу на довкілля громади є:

1. Сільськогосподарська діяльність. Навантаження на земельні ресурси є високим, оскільки рілля займає біля 70% від загальної площі території громади. Використання пестицидів, гербіцидів, мінеральних добрив призводить забруднення ґрунтових вод, поверхневих водойм та, відповідно, впливає на якість питної води. Неправильний обробіток землі призводить до вітрової та водної ерозії, зменшення родючості ґрунтів.

Розробка цілинних земель під ріллю призводить до повного знищення природних екосистем, які є середовищем існування для тисяч видів рослин і тварин.

Надмірна розораність земель є однією з ключових причин деградації земель та втрати біорізноманіття. Збереження та відновлення природних екосистем, впровадження природоохоронних практик у сільському господарстві (мінімальна обробка ґрунту, сівозміни, створення буферних смуг, збереження природних урочищ) є критично важливими для пом'якшення цього негативного впливу. З метою забезпечення охорони природного комплексу, збереження унікальних природних ландшафтів та біологічного різноманіття, недопущення розораності земель ландшафтних заказників, необхідно визначити межі природного заповідного фонду на території громади.

2. Видобуток та розробка корисних копалин. Діяльність Демурінського гірничо-збагачувального комбінату полягає у розробці Вовчанського родовища титано-цирконієвих руд, де видобувають такі цінні мінерали, як ільменіт (титанистий залізняк), рутил та циркон. Родовище розробляється відкритим способом, що призводить до створення великих кар'єрів, які кардинально змінюють рельєф місцевості, знищують ґрунтовий покрив та природну рослинність. Навколо місць видобутку та відвалів відбувається забруднення

ґрунтів пилом та іншими речовинами, що призводить до зниження їх родючості земель та ерозії. Переробка руди передбачає утворення значних обсягів відходів (хвости збагачення, пусті породи), які накопичуються у вигляді териконів. Ці об'єкти займають великі площі, є джерелом пилоутворення та можуть містити шкідливі речовини. З териконів та шламонакопичувачів дощовими та талими водами можуть вимиватися токсичні елементи, потрапляючи у ґрунтові та поверхневі води.

Розробка кар'єрів безпосередньо впливає на гідрологічний режим регіону, зміну рівня ґрунтових вод. На території Зеленогайського старостинського округу (де розташовано родовище) відсутні джерела питної води.

3. Поводження з побутовими відходами. Відсутність належної системи збору та утилізації твердих побутових відходів призводить до утворення несанкціонованих сміттєзвалищ, забруднення ґрунтів, води та повітря, а також може бути джерелом розповсюдження інфекційних захворювань.

4. Стан атмосферного повітря. Одним з основних джерел забруднення повітря в громаді є викиди від автотранспорту. Територією громади проходить 2 дороги державного значення (Т-0406, Т-0427) та 4 - регіонального значення (О-040201, О-040202,О-040204, О-041305).

Автомобільний транспорт, сільськогосподарська та інша спеціалізована техніка: Викиди від двигунів автомобілів та іншої техніки є одним із постійних джерел забруднення. Хоча інтенсивність руху в сільській місцевості нижча, ніж у містах, вплив на локальному рівні може бути значним, особливо на дорогах з інтенсивним рухом.

Крім того на стан атмосферного повітря впливає спалювання листя та сміття, а також опалення житла, тощо.

5. Негативний вплив на умови проживання та здоров'я населення внаслідок зміни клімату; забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів та ґрунтів; скорочення зелених зон в населених пунктах.

Стратегія розробляється для цілої громади, тому вплив від реалізації цього документа буде зазнавати вся її територія.

Стратегія містить цілі, досягнення яких може посилити негативний вплив на довкілля, проте передбачені й завдання, реалізація яких сприятимуть покращенню екологічного стану та умов проживання населення.

Модернізація та розвиток інфраструктури соціальної сфери громади, житлово-комунальної та дорожньо-транспортної інфраструктури для задоволення запитів та потреб усіх мешканців громади, а також підвищення інвестиційної привабливості для залучення і розвитку нового бізнесу відбуватиметься в поєднанні із зусиллями, спрямованими на пом'якшення можливого несприятливого впливу заходів за цими напрямками на довкілля.

Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, в межах території громади наведена у розділі 2 цього Звіту.

Водночас для оцінки потенційного впливу реалізації завдань Стратегії на довкілля та здоров'я населення (в розрізі компонентів довкілля), пропонуємо

умовний поділ території громади на: території житлової та нежитлової забудови; землі промисловості (території, на яких розташовані промислові підприємства); територія полігонів ПВ та суміжні (до 0,5 км) території; автомобільні дороги та прилеглі території (до 1 км); землі сільськогосподарського призначення.

У таблиці 6 наведено можливий вплив завдань Стратегії та проєктів Плану заходів на стан довкілля на територіях, які ймовірно відчують такий вплив, у розрізі означених вище територій та компонентів довкілля (клімат і атмосферне повітря, водні ресурси, земельні ресурси та ґрунти, надра, біорізноманіття та природоохоронні території, образ ландшафту, рекреаційні зони та об'єкти культурної спадщини, здоров'я населення).

Таблиця 6. Вплив завдань Стратегії та проєктів Плану заходів на компоненти довкілля на територіях, які ймовірно відчують такий вплив

Території	Компоненти довкілля, що зазнають впливу							
	Клімат і атмосферне повітря	Водні ресурси	Земельні ресурси та грунти	Надра	Біорізноманіття та природоохоронні території	Образ ландшафту	Рекреаційні зони та об'єкти культурної спадщини	Здоров'я населення
Території житлової та нежитлової забудови	-/+	-/+	-	0	0	-	+	+
Землі промисловості (території, на яких розташовані промислові підприємства)	+	0	-	0	0	0	0	0
Територія полігонів ПВ та суміжні (до 0,5 км) території	+	+	+	0	+	0	0	+
Автомобільні дороги та прилеглі території (до 1 км)	-/+	-/0	-/+	0	-/+	-	0	+
Землі сільськогосподарського призначення	0	+	+	0	+	0	0	+

Де: (--) – сильний довгостроковий або постійний негативний вплив, (-) – незначний тимчасовий короткостроковий негативний вплив, (0) – нейтральний вплив, (+) – позитивний вплив.

Стратегія та План заходів спрямовані на економічний і соціальний розвиток територіальної громади, а також на мінімізацію ймовірних негативних природних та антропогенних впливів на довкілля.

Впливи на довкілля та умови життєдіяльності населення можливо очікувати при реалізації проектів Плану заходів, скерованих на досягнення оперативних та стратегічних цілей Стратегії, які будуть виконуватися із використанням будівельної техніки на території житлової та нежитлової забудови, на територіях, де пролягають автомобільні дороги та прилеглих до них територіях (до 1 км). При цьому очікуються короткочасні тимчасові незначні негативні впливи на стан атмосферного повітря, водні об'єкти, ґрунти, шумове навантаження, а подекуди й незначний вплив на образ ландшафту. Серед таких завдань:

– капітальні та поточні ремонти закладів середньої та дошкільної освіти,

закладів культури, облаштування закладів охорони здоров’я, з урахуванням заходів створення безбар’єрного доступу для маломобільних груп населення

– капітальний ремонт/реконструкція спортивних споруд (стадіонів), облаштування дитячих/спортивних майданчиків,

– благоустрій паркових зон та зони відпочинку,

– ремонт адміністративних будівель,

– будівництво місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення,

– будівництво та облаштування укриттів;

– капітальний ремонт доріг, тротуарів, системи вуличного освітлення, зупинок громадського транспорту, створення безбар’єрних маршрутів, тощо;

– впровадження заходів з підвищення енергоефективності в будівлях комунальних установ.

Компоненти довкілля на територіях земель сільськогосподарського призначення або промислового призначення можуть зазнати тимчасового короткострокового негативного впливу під час реалізації проектів Плану заходів, скерованих на виконання завдань Стратегії, пов’язаних із розвитком і залученням розвитку нового бізнесу. Проте запобігти такому негативному впливу на компоненти довкілля можна шляхом оновлення та виготовлення планувальних, містобудівних документів, комплексного плану просторового розвитку території громади, в яких закріплюються цільове призначення земель та встановлюються обмеження щодо їх використання.

Компоненти довкілля — ґрунти, підземні води, ландшафти, біорізноманіття — на територіях житлової та нежитлової забудови, можуть зазнати тимчасового короткострокового негативного впливу важкого спеціалізованого автотранспорту під час ремонту та модернізації інженерної інфраструктури, будівництва та ремонту комунальних будівель тощо. Проте реалізація таких заходів має на меті довготривалий позитивний ефект — покращення комфорту проживання в громаді.

Загалом для підтримання належного стану атмосферного повітря в межах громади необхідне чітке дотримання вимог природоохоронного законодавства та запровадження заходів, скерованих на зменшення викиду шкідливих речовин в атмосферне повітря. Серед них можуть бути підвищення енергоефективності комунальних будівель, використання альтернативних джерел енергії, розвиток системи енергоменеджменту і т. п.

Основний негативний вплив на ґрунти на вищевизначених територіях відбувається при підготовці території для будівництва будівель та споруд. Він обумовлений виїмкою ґрунту при влаштуванні підземних конструкцій будівель, автошляхових покриттів, прокладання підземних мереж, відведення поверхневих стічних вод, а також родючого ґрунту для озеленення території. Вплив на ґрунти від утворених в процесі планованої діяльності відходів не відбуватиметься, оскільки передбачається удосконалення роботи з управління

відходами.

З метою поліпшення управління побутовими відходами, в Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади передбачено завдання 4.2.3. Упровадження комплексної та ефективної системи управління відходами на території громади.

Загалом переважна більшість завдань Стратегії та проєктів Плану заходів зорієнтовані на забезпечення в середньо- та довгостроковому періоді позитивного впливу на довкілля та здоров'я населення (детально розглянуто в розділах 6 та 7 цього Звіту).

5.Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа місцевого планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Більшість екологічних проблем прямо чи опосередковано зумовлено діяльністю людини та пов'язані із некерованим і нераціональним природокористуванням:

- забруднення компонентів навколишнього середовища - атмосферного повітря, водних об'єктів, ґрунтів; надмірне та некероване застосування пестицидів, нераціональне використання мінеральних добрив;
- деградація і погіршення якісного стану ґрунтів, водна та вітрова ерозія ґрунтів, використання земель не за призначенням (розорювання природоохоронних земель), забруднення побутовими відходами;
- наслідки аварій та стихійних явищ природного та антропогенного характеру: пожежі, виробничі та інші техногенні аварії,
- вплив зміни клімату (підтоплення), втрата біологічного різноманіття та фрагментація оселищ.

Окрім того, з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж водойм та водотоків повинні бути винесені в натуру межі прибережних захисних смуг водних об'єктів та суворо дотримуватися їх режиму.

Стан ґрунтів. На стан ґрунтів в населених пунктах впливають антропогенні та техногенні процеси, які зумовлюються забрудненням хімічними речовинами, побутовими відходами, будівельними матеріалами.

Одним із основних джерел забруднення ґрунтів у населених пунктах є автотранспорт. У вихлопних газах знаходиться майже 40 хімічних речовин, більшість яких є токсичними. Території, які знаходяться у безпосередній близькості до автошляхів та залізничної колії містять підвищений вміст важких металів, продуктів горіння пального, такі як оксиди азоту, сірки, сажа смоли. Особливо багато сполук свинцю, його підвищені концентрації знаходять у ґрунтах на відстані 100 м від автомагістралей.

Управління відходами. Громада потребує розвитку системи управління відходами, в т.ч. розробка місцевого плану управління відходами;

впровадження роздільного збору відходів.

Зміна клімату. Річна температура повітря, за останні 30 років зросла майже на 3°С; почастішали стихійні та небезпечні погодні явища.

Забруднення водних об'єктів, зростання кількості автомобільного транспорту, невідповідне поводження з побутовими відходами, збільшення площ оброблювальних земель — є факторами антропогенного навантаження та знижує здатність до адаптації до змін клімату.

Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття; природоохоронних територій. Зменшення площ природних територій та їх фрагментації погіршує умови проживання та міграції тварин. Посилюються негативні тенденції і завдяки змінам клімату.

Погіршення здоров'я населення. Усі наведені вище проблеми спричиняють додатковий негативний вплив на здоров'я населення. Результатом чого є зростання смертності, зниження очікуваної тривалості життя при народженні.

Негативний вплив військової агресії

Втрата людського капіталу та прискорення депопуляції. Згідно з прогнозами, в Україні посилюватиметься негативна динаміка народжуваності, а триваюча збройна агресія Російської Федерації неминуче спричинить зростання рівня смертності та скорочення тривалості життя.

Тривають міграційні процеси:

Пошкодження інфраструктури та її невідповідність актуальним потребам людини. Значних руйнувань та пошкоджень зазнала транспортна інфраструктура та житлові будинки.

6.Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа місцевого планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа місцевого планування

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, яка внесена до виконання плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджений постановою КМУ від 25 жовтня 2017 р. № 1106 . Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року).

В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Зокрема, одним з показників цілі Стратегії інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об’єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля.

Законодавчою основою для розроблення Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади на період до 2027 року є стаття 143 Конституції України, закони України, "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про правовий режим воєнного стану", від 12.05.2015 р. №389-VIII, "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", "Про стратегічну екологічну оцінку", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій", Постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету" (із змінами), Указ Президента України "Про утворення військових адміністрацій" від 24.02.2022 р. №68/2022, з урахуванням завдань інших документів державного планування, а саме:

Цілей сталого розвитку України до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019);

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695;

Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № 624-24/VII (зі змінами);

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов’язань:

1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

3) Стратегія не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;

4) спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;

5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану

навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки Стратегії було обґрунтовано;

6) забезпечення загальної доступності матеріалів Стратегії та самого Звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;

7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

8) оцінка ступеню антропогенної зміненості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

9) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;

10) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Дубовиківська територіальна громада має зобов’язання діяти згідно з чинним законодавством у сфері охорони довкілля: Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про відходи»; Водний кодекс України; ДСП-173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» та інші нормативно-правові документи у галузі охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до нормативно-правової бази України Стратегія та План заходів відповідають низці зобов’язань:

– пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов’язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

– проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров’я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;

– проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об’єктів і комплексів;

– підвищення комфортності сформованої інфраструктури за рахунок її відновлення, будівництва, реконструкції та модернізації;

– вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;

– вдосконалення системи управління відходами, в т. ч впровадження роздільного збору сміття;

– забезпечення загальної доступності Стратегії та Плану заходів, а також самого звіту про СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ

публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Дубовиківської сільської ради та в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що Стратегія та План заходів, відповідають встановленим на національному рівні цілям екологічної політики, враховують більшість з них і передбачають комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

7.Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Оскільки Стратегія визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку всієї територіальної громади, її реалізація буде чинити вплив на усю територію громади.

Кожна стратегічна ціль — це бажаний результат цілеспрямованої діяльності у вирішенні ключової проблеми з оптимальним використанням ресурсів громади:

- **стратегічна ціль 1.** Посилення економічної конкурентоспроможності громади.

Як відповідь на потребу відновлення місцевої економіки, створення нових робочих місць, зростання доходів населення та наповнення бюджету громади, ця ціль передбачає створення сприятливого бізнес-клімату. З урахуванням процесів трансформації національної економіки України, будуть створені умови для залучення інвестицій до пріоритетних галузей економіки, зокрема й у туризм.

Хоча ці завдання спрямовані на економічний добробут, їх реалізація нерозривно пов'язана з впливом на довкілля.

Розвиток економіки може вплинути на збільшення викидів підприємств, транспорту, утворення більшої кількості відходів, зростання обсягів водокористування

Підвищення конкурентоспроможності громади є життєво важливою ціллю для її розвитку. Однак, щоб цей розвиток був сталим і не завдавав шкоди довкіллю, необхідно інтегрувати екологічні аспекти у всі етапи планування та реалізації.

Лише за умови інтегрованого підходу, де економічний розвиток іде пліч-о-пліч з відповідальним ставленням до довкілля, громада зможе досягти справжньої конкурентоспроможності та забезпечити високу якість життя для своїх мешканців у довгостроковій перспективі.

- **стратегічна ціль 2. Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу**

Успішна реалізація даної стратегічної цілі має сприяти розвитку інфраструктури громади та благоустрою територій; підвищенню рівня якості надання житлово-комунальних послуг; забезпеченню доступної та якісної системи освіти і виховання, що відповідає вимогам суспільства, забезпеченню якості інших соціально-гуманітарних послуг на рівні провідних європейських стандартів; підвищенню ефективності публічного управління.

Однак, реалізація деяких заходів передбачає тимчасовий негативний вплив на довкілля.

Реалізація інфраструктурних проектів неминуче призведе до утворення значних обсягів будівельних відходів, які потребуватимуть належної утилізації або переробки. Неправильне поводження з ними може призвести до забруднення ґрунтів та ландшафтів. Будівництво, реконструкція, ремонт об'єктів інфраструктури призведе до тимчасового підвищення рівня шуму, викидів пилу та вихлопних газів від будівельної техніки. Це може негативно вплинути на якість повітря та акустичний комфорт навколишніх територій.

У довгостроковій перспективі, зростання рівня життя може призвести до збільшення споживання електроенергії та інших ресурсів, збільшення навантаження на енергосистему та, потенційно, до більших викидів парникових газів або інших забруднювачів.

Реалізація зазначеної стратегічної цілі має величезний потенціал для позитивного трансформаційного впливу на довкілля через модернізацію інфраструктури. Проте, важливо усвідомлювати та управляти потенційними негативними наслідками, такими як тимчасові будівельні незручності, ризики збільшення споживання ресурсів.

Для максимальних позитивних та мінімальних негативних впливів необхідно:

- забезпечення збереження природних територій та зелених коридорів під час розвитку забудови.
- використання сучасних, екологічно безпечних технологій у всіх сферах життєдіяльності громади
- впровадження підходів, що передбачають повторне використання та переробку ресурсів, зменшення відходів.
- постійний контроль за станом довкілля для вчасного виявлення та реагування на можливі проблеми.

Тільки комплексний та усвідомлений підхід дозволить досягти справжньої гармонії між високою якістю життя мешканців та здоровим, стійким довкіллям.

- **стратегічна ціль 3. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень**

Впровадження цифрових технологій та оптимізація процесів дозволить досягти суттєвих результатів у сфері ефективності та ресурсного менеджменту. Зокрема, переведення документообігу та надання адміністративних послуг у цифровий формат забезпечить значну економію коштів та ресурсів (скорочення витрат на папір, логістику та персонал). Застосування сучасних систем, таких як ГІС-системи, дозволить ефективно управляти комунальним майном та земельними ресурсами, ліквідувати неефективне використання ресурсів і збільшити податкові надходження. Це також гарантує швидкість і якість прийняття рішень, оскільки управління буде ґрунтуватися на систематизованих та актуальних даних. У сфері прозорості та якості послуг модернізація призведе до зниження корупційних ризиків та підвищення довіри мешканців, оскільки буде забезпечено вільний та зручний доступ до всіх ключових управлінських рішень та бюджетної інформації. Створення єдиного цифрового простору дозволить надавати якісні, швидкі та інклюзивні адміністративні послуги для всіх категорій населення. Нарешті, ціль забезпечує життєво важливі результати в сфері громадянської участі та згуртованості. Впровадження онлайн-інструментів (е-петиції, громадський бюджет) активізує участь мешканців у формуванні політики громади, а спільне прийняття рішень, особливо щодо відбудови та розвитку, посилює соціальну згуртованість та відчуття спільності. Таким чином, ця стратегічна ціль створює стабільну, прозору та підзвітну платформу управління, необхідну для успішного виконання всіх інших стратегічних програм громади.

• стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади

Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади є критично важливою, оскільки її виконання забезпечує стійкість та життєздатність громади, що є необхідною передумовою для будь-якого подальшого економічного та соціального розвитку. Основним результатом у сфері Енергетичної безпеки стане зниження залежності громади від зовнішніх постачальників та підвищення надійності енергосистеми через активне впровадження заходів енергоефективності на комунальних об'єктах та збільшення частки відновлюваних джерел енергії (ВДЕ). Це не лише економить бюджетні кошти, але й гарантує безперебійну роботу критичної інфраструктури під час кризових ситуацій.

У сфері Цивільної безпеки результатом є повна готовність системи цивільного захисту: модернізовані та доступні укриття, сучасна система оперативного оповіщення та успішне розмінування територій, що дозволяє безпечно відновити господарську діяльність. Нарешті, Екологічна безпека забезпечує покращення якості життя завдяки доступу до чистої питної води, зниженню забруднення повітря та впровадженню сталої системи поводження з відходами (сортування та переробка).

Таким чином, виконання цієї цілі переводить громаду від ситуативного реагування на ризики до превентивної політики, роблячи безпеку і сталість фундаментом її довгострокового розвитку.

Стратегія містить 93 завдання, з них реалізація 72 матиме позитивний вплив на довкілля, реалізація 12 — нейтральний вплив, для 6 прогнозується несуттєвий вплив, інші 3 не передбачають діяльності, яка може впливати на складові довкілля.

Таблиця 7. Оцінка впливу на довкілля від виконання завдань Стратегії

Оперативні цілі	Завдання	Прогнозований вплив
Стратегічна ціль 1. Посилення економічної конкурентоспроможності громади		
1.1. Формування позитивного інвестиційного іміджу Дубовиківської територіальної громади	1.1.1.Стимулювання підприємницької активності шляхом сприяння працевлаштуванню та заснуванню власного бізнесу внутрішньо переміщених осіб працездатного віку, ветеранів війни та членів їх сімей, безробітних	Влив прогнозується нейтральний з точки зору екології, але він є потужним важелем . Його кінцевий екологічний ефект повністю залежить від того, чи будуть у програми стимулювання інтегровані механізми підтримки "зеленої" економіки та екологічної відповідальності
	1.1.2. Підвищення інвестиційної привабливості територій та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва, підтримка залучення інвестицій, популяризація інвестиційних можливостей громади;	Вплив буде позитивним, якщо при популяризації інвестиційних можливостей пріоритетом будуть проекти, що відповідають принципам сталого розвитку та зеленої економіки
	1.1.3. Формування динамічної та дружньої до інвестора системи надання необхідних дозволів та забезпечення контролю за діями інвестора	Вплив не прогнозується
1.2.Розвиток агропромислового комплексу	1.2.1.Організація заходів щодо розмінування сільськогосподарських земель у територіальній громаді	Вплив є значним і переважно позитивним для екологічного стану громади
	1.2.2.Відновлення птахівництва у промислових	Екологічний вплив буде негативним, якщо не

	масштабах (створення мініптахоферм)	буде впроваджено ефективної системи управління послідом та стічними водами. Якщо ж відновлення птахівництва супроводжуватиметься впровадженням інноваційних, замкнених циклів управління відходами, вплив може стати нейтральним або навіть позитивним через заміщення мінеральних добрив.
	1.2.4.Організація навчальних семінарів та тренінгів для фермерів з питань сучасних технологій ведення сільського господарства, органічного виробництва, маркетингу та доступу до фінансування	Матиме значний і переважно позитивний екологічний вплив
	1.2.5.Створення сприятливих умов для залучення інвестицій у будівництво та модернізацію підприємств з переробки сільськогосподарської продукції (наприклад, борошномельні комплекси, олійниці, овочесховища, міні-заводи з виробництва молочної продукції)	Екологічний результат виконання цього завдання повністю залежить від якості та екологічної спрямованості інвестицій. Для забезпечення позитивного впливу, необхідно інтегрувати в умови залучення інвестицій вимоги щодо: Обов'язкового очищення стічних вод та повітря (фільтраційні системи). Застосування енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій. Екологічно безпечної утилізації або переробки промислових відходів.

	1.2.6.Стимулювання розвитку тваринництва (м'ясного, молочного), бджільництва, садівництва, ягідництва та овочівництва	Загальний вплив буде негативним, якщо стимулювання зводитиметься лише до збільшення обсягів (інтенсивне тваринництво), і позитивним, якщо пріоритет буде наданий: Сталому розвитку та органіці Екологічній безпеці Екосистемним послугам
	1.2.7.Підтримувати вирощування нішевих культур, які мають високу додану вартість та попит на ринку (наприклад, лікарські рослини, органічні культури)	Матиме значний і переважно позитивний екологічний вплив
1.3. Розвиток галузі переробної промисловості та сфери послуг	1.3.1.Створення спеціалізованих господарств із вирощування, переробки, зберігання та реалізації плодово-ягідної продукції і овочевих культур	Екологічний вплив буде позитивним лише за умови, що створення цих спеціалізованих господарств супроводжуватиметься жорсткими екологічними вимогами щодо інтегрованого захисту рослин (мінімізація хімії), ефективного водокористування та належної переробки/утилізації відходів
	1.3.2.Розвиток переробної промисловості в агропромисловій сфері та поглиблення перероблення зернової продукції	Вплив буде позитивним лише за умови, що розвиток переробки супроводжуватиметься жорсткими екологічними вимогами

		та інвестиціями у сучасні фільтраційні, очисні та енергоефективні технології. Якщо екологічні стандарти ігноруються заради швидкого зростання, переважатиме негативний вплив
1.4.Розвиток туристичної сфери	1.4.1.Розвиток культурно-пізнавального, лікувально-оздоровчого, промислового, „зеленого”, спортивного та інших видів туризму	Позитивний вплив буде переважати, якщо "зелений" туризм стане пріоритетом, а інвестиції в інші види будуть спрямовані на реконструкцію існуючих об'єктів та суворе дотримання екологічних норм при будівництві нової інфраструктури; Негативний вплив виникне, якщо розвиток туризму буде вестися за рахунок екстенсивного будівництва та захоплення природних територій без належного управління відходами та контролю за стічними водами
	1.4.2.Сприяння належному облаштуванню туристичних маршрутів та об’єктів туристичних відвідувань, їх цифровізації, створенню комфортних, безпечних, безбар’єрних умов для туристів	Екологічний вплив буде позитивним лише за умови, що облаштування маршрутів буде здійснюватися за принципом мінімального втручання в природне

		середовище, а всі нові об'єкти інфраструктури будуть мати екологічно безпечні системи управління відходами та водовідведенням
	1.4.3.Подолання наслідків забруднення, спричиненого воєнними діями на туристичну сферу регіону	Матиме значний і однозначно позитивний екологічний вплив
Стратегічна ціль 2. Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу		
2.1. Відновлення та соціально-економічний розвиток територій (активних бойових дій, прилеглих до них територій, сільських територій, монопрофільних)	2.1.1.Здійснення першочергових заходів щодо безпеки життєдіяльності, відновлення та стимулювання економічної активності в територіальних громадах	Необхідно надавати пріоритет "зеленому" відновленню та енергоефективним проектам, щоб позитивний ефект від ліквідації військової шкоди не був нівельований новим промисловим навантаженням
	2.1.2. Сприяння залученню інвестиційних ресурсів, коштів міжнародної технічної допомоги та міжнародних фінансових організацій для розвитку територій	Вплив не прогнозується
	2.1.3.Відновлення найбільш постраждалих від агресії РФ територій	Матиме значний, критично важливий та переважно позитивний екологічний вплив у довгостроковій перспективі
	2.1.4.Заохочення створення нових виробництв з урахуванням потреби у реалізації трудового потенціалу;	Екологічний вплив цього заходу буде нейтральним або позитивним лише за умови, що екологічні критерії та сталий

		розвиток будуть інтегровані в процес прийняття рішень як обов'язкові вимоги при наданні підтримки та дозволів новим виробництва
	2.1.5.Розвиток міжмуніципального співробітництва та реалізація спільних проектів у сфері різних сфер життєдіяльності громади	Матиме переважно позитивний екологічний вплив
2.2.Підвищення якості надання освітніх послуг	2.2.1.Покращення матеріально-технічної бази закладів освіти, зокрема через реконструкцію пошкоджених обстрілами та застарілих закладів з урахуванням термомодернізації, енергоефективності та облаштуванням укриттів	Матиме значний і переважно позитивний екологічний вплив
	2.2.2.Забезпечення закладів освіти шкільними автобусами для забезпечення доступу до якісної освіти для учнів у віддалених населених пунктах	Матиме переважно негативний екологічний вплив через пряме зростання використання палива
	2.2.3.Забезпечення цифровізації освітнього процесу	Екологічний вплив буде переважно позитивним у довгостроковій перспективі, якщо буде забезпечено належне управління електронними відходами (ремонт, повторне використання, спеціалізована утилізація) та пріоритет буде наданий довговічному та енергоефективному обладнанню
	2.2.4.Забезпечення рівного доступу до якісної освіти та	Матиме позитивний екологічний ефект, якщо

	створення комфортних, безпечних, безбар’єрних умов для всіх учасників освітнього процесу	термомодернізація та енергоефективність будуть обов'язковими критеріями для створення "комфортних" умов
	2.2.5.Сприяння подальшому розвитку інклюзивної освіти	Матиме переважно позитивний екологічний вплив за умови, що модернізація інфраструктури буде відповідати принципам сталого розвитку
	2.2.6.Забезпечення функціонування освітніх послуг для дітей раннього і дошкільного віку у безпечних умовах	Матиме переважно позитивний екологічний вплив за умови, що створення безпечних умов включає модернізацію інфраструктури
	2.2.7.Сприяння збереженню та подальшому розвитку мережі закладів позашкільної освіти	Екологічний вплив є переважно позитивним і стратегічним
	2.2.8. Забезпечення якісного та ефективного впровадження концепції «Нова українська школа»	Нейтральний/Опосередкований вплив
2.3. Підвищення якості надання медичних послуг	2.3.1.Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт закладів охорони здоров'я, термомодернізація будівель. Будівництво та ремонтні роботи для укриттів	Завдання має стратегічний та позитивний екологічний вплив. Короткострокові будівельні забруднення є неминучими, але ефект від термомодернізації забезпечує довготривале зниження енергоспоживання та скорочення викидів парникових газів, що є ключовим внеском у пом'якшення наслідків зміни клімату та підвищення енергетичної стійкості

	2.3.2.Забезпечення доступності приміщень, обладнання закладів охорони здоров'я відповідно до вимог інклюзивності	Екологічний вплив є нейтральним, але з мінімальним короткостроковим негативом (відходи/ресурси) та опосередкованим довгостроковим позитивом через інтеграцію принципів соціальної та функціональної стійкості в інфраструктуру закладів
	2.3.3.Забезпечення кадрового потенціалу у сфері охорони здоров'я, створення механізму стимулювання молодих спеціалістів, підвищення кваліфікації наявного медичного персоналу, створення сприятливих умов праці, модернізація робочих місць	Не застосовується
2.4.Створення умов для занять фізичною культурою та спортом, залучення мешканців до здорового способу життя	2.4.1.Проведення капітальних/поточних ремонтів будівель, призначених для занять фізичною культурою та спортом, створення безбар'єрних умов для відвідувачів	Матиме переважно позитивний екологічний вплив за умови інтеграції принципів енергоефективності
	2.4.2.Розвиток розгалуженої мережі мультифункціональних спортмайданчиків, велодоріжок, закладів фізичної культури і спорту, спортивних споруд європейського зразка на території громад	Загальний вплив буде переважно позитивним, якщо: Пріоритет буде надано велодоріжкам та мультифункціональним майданчикам; Будівництво нових критих споруд буде здійснюватися із застосуванням принципів енергоефективності та екологічно чистих

		матеріалів
	2.4.3.Проведення заходів щодо популяризації здорового способу життя і професійного спорту серед мешканців	Матиме нейтральний прямий екологічний вплив, але потенційно позитивний непрямий вплив на формування екологічної свідомості
2.5. Створення умов для розвитку та популяризації культури в громаді	2.5.1.Формування оптимальної та інклюзивної мережі закладів культури, яка задовольнятиме потреби різних груп населення	Екологічний вплив є змішаним, але довгостроково позитивним. Незначні короткострокові негативи, пов'язані з будівництвом, компенсуються суттєвим зниженням енергоспоживання та викидів CO2 завдяки термомодернізації та оптимізації мережі. Завдання також стратегічно позитивне як внесок у соціальну стійкість та поширення екологічної культури
	2.5.2.Забезпечення населення якісними і доступними культурними послугами	Екологічний вплив є змішаним. Хоча є мінімальний негатив від експлуатації та необхідних ремонтів, стратегічний позитив переважає. Забезпечення якісних культурних послуг створює важливу платформу для екологічної освіти та підвищує соціальну стійкість, а інфраструктурні покращення для доступності часто призводять до енергоефективності будівель.

	2.5.3.Цифровізація музейних і бібліотечних фондів з розміщенням оцифрованих даних у відкритому доступі, зокрема через QR-код	Вплив є стратегічно позитивним. Хоча й існує невеликий технологічний слід від серверів, він значно переважується масовою економією ресурсів та підвищенням екологічної обізнаності населення. Цифровізація – це внесок у зелену економіку знань
	2.5.4.Здійснення заходів з охорони та збереження культурної спадщини	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним. Необхідні короткострокові будівельні наслідки компенсуються довгостроковою економією ресурсів за рахунок повторного використання інфраструктури, запобігання новому будівництву та збереження ландшафтів. Охорона культурної спадщини є ключовим елементом цілісного сталого розвитку (ЦСР 11.4).
	2.5.5.Проведення капітальних/поточних ремонтів, реконструкцій будівель мережі закладів культури, створення безпечних, безбар’єрних умов для відвідувачів	Екологічний вплив є змішаним, але стратегічно позитивним у довгостроковій перспективі. Короткострокові незручності та забруднення від будівництва компенсуються ключовим ефектом — зниженням енергоспоживання та викидів завдяки термомодернізації та

		подовженню життєвого циклу існуючої інфраструктури
2.6.Забезпечення доступу населення громад до якісних адміністративних та соціальних послуг	2.6.1.Сприяння підвищенню спроможності мережі центрів надання адміністративних послуг та забезпечення якісного надання послуг суб'єктам звернення	Вплив є позитивним і комплексним. Головний внесок — масштабне зменшення паперового сліду та енергозбереження в будівлях. Це завдання є ключовим для інтеграції принципів зеленого врядування та сталого розвитку.
	2.6.2.Забезпечення фізичної та інформаційної безбар'єрності у ЦНАП	Вплив є змішаним. Короткострокові негативи (будівельні відходи) є неминучими. Однак, у довгостроковій перспективі, завдання має позитивний екологічний ефект завдяки енергоефективності модернізованої інфраструктури та скороченню паперового сліду через цифровізацію інформаційних послуг
	2.6.3. Придбання модульної будівлі ЦНАП	Екологічний вплив є змішаним, але позитивний потенціал переважає при дотриманні високих стандартів. Основними позитивними факторами є енергоефективність експлуатації та мінімізація будівельних відходів на місці. Необхідно мінімізувати негативний вплив шляхом використання екологічно чистих матеріалів та оптимізації

		логістики.
	2.6.4.Формування системи надання соціальних послуг відповідно до потреб населення шляхом модернізації наявних і запровадження нових видів соціальних послуг з урахуванням ґендерних особливостей	Не застосовується
	2.6.5.Впровадження „соціального кейс - менеджменту" для індивідуального підходу до вирішення проблем громадян	Не застосовується
2.7. Розвиток цифрової інфраструктури громади та електронних публічних послуг	2.7.1.Сприяння модернізації інфраструктури електронних комунікацій з метою мінімізації безпекових ризиків та забезпечення роботи електронних комунікаційних мереж незалежно від централізованого постачання електроенергії	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним потенціал переважає. Хоча модернізація вимагає ресурсів, забезпечення незалежності ЕК через ВДЕ та енергоефективне обладнання призводить до довгострокового значного скорочення викидів CO2 та підвищує загальну кліматичну стійкість інфраструктури
	2.7.2.Масштабування впровадження системи електронного документообігу в установах та організаціях комунальної форми власності;	Вплив ЕДО є стратегічно позитивним. Основний ефект — масштабне скорочення паперового сліду та викидів CO2 від логістики та виробництва. Негативний вплив (споживання енергії серверами) є контрольованим і значно переважується ефектом збереження ресурсів. ЕДО є ключовим елементом зеленого врядування

	2.7.3.Забезпечення оприлюднення сільською радою публічної інформації у формі відкритих даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних (data.gov.ua)	Вплив не прогнозується
	2.7.4.Розвиток мереж доступу до високошвидкісного інтернету в усіх населених пунктах громади	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним Короткострокові незручності будівництва мінімізуються довгостроковим скороченням викидів CO2 від транспорту та підвищенням енергоефективності (через цифровізацію та "розумні" технології). Інвестування в мережі — це внесок у зелену економіку та кліматичну стійкість
	2.7.5.Підвищення рівня цифрової грамотності населення	Вплив є стратегічно позитивним. Хоча й існує невеликий технологічний слід, він значно переважується масовою економією ресурсів (папір, транспорт) завдяки переходу до цифрових послуг. Цифрова грамотність – це фундаментальна умова для зеленої економіки знань та сталого розвитку.
	2.7.6.Підвищення рівня кіберзахисту існуючих регіональних систем та сервісів;	Вплив є нейтральним з точки зору прямого навантаження на довкілля. Проте завдання має стратегічний позитив завдяки забезпеченню надійності та безперервності

		цифрової інфраструктури, що є ключовою умовою для функціонування та розвитку ресурсозберігаючих та екологічних технологій ("зеленої" цифрової трансформації)
	2.7.7.Сприяння у проходженні навчання посадовими особами місцевого самоврядування та мешканцями громади навчання з кібербезпеки та кібергігієни	Вплив є нейтральним з точки зору прямого навантаження, але стратегічно позитивним. Підвищення кіберграмотності є критичною умовою для стійкої, надійної та ресурсозберігаючої роботи цифрових систем, які лежать в основі зеленої трансформації та ефективного врядування
	2.7.8.Підвищення рівня практичних навчань у сфері кібербезпеки	Вплив є нейтральний з точки зору прямого навантаження. Проте завдання має стратегічний позитив, оскільки підвищення практичної підготовки є критичною умовою для забезпечення надійної та стійкої роботи цифрової інфраструктури. Це опосередковано підтримує ресурсозберігаючі "зелені" технології та запобігає екологічним наслідкам техногенних збоїв
2.8.Забезпечення соціального захисту, підтримки та інтеграції ветеранів і представників	2.8.1.Створення на місцевому та регіональному рівні умов для ефективної реадаптації та соціально-економічної реінтеграції ветеранів війни	Вплив є опосередковано позитивним і стратегічним. Завдання не має значного прямого впливу на екологію, але

інших вразливих груп		є фундаментальним для соціальної стійкості громади. Успішна реінтеграція ветеранів, особливо через їхнє залучення до "зеленого" відновлення, посилює екологічний потенціал та спроможність громади до сталого розвитку
	2.8.2.Забезпечення доступності психологічної допомоги та підтримки ментального здоров’я	Вплив є нейтральним на довкілля, але стратегічно позитивним у контексті сталого розвитку. Забезпечення ментального здоров’я посилює соціальну стійкість громади, що є критичним для її спроможності ефективно впроваджувати екологічні політики та адаптуватися до глобальних викликів
	2.8.3.Створення інклюзивного та безбар’єрного середовища в територіальній громаді	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним. Короткострокові будівельні негативи компенсуються довгостроковим підвищенням енергоефективності інфраструктури та раціоналізацією її використання. Створення безбар'єрного середовища є ключовою соціальною інвестицією в сталий розвиток громади
	2.8.4.Забезпечення навчання для можливості інтеграції людей з інвалідністю до робочої сили громади, а також заохочення роботодавців для	Вплив є опосередковано позитивним і стратегічним. Це завдання є фундаментальним для соціальної стійкості та

	організації робочих місць	ефективності економіки громади. Опосередковано воно сприяє екологічним цілям через енергоефективну модернізацію робочих місць та скорочення транспортного сліду завдяки гнучким формам зайнятості
	2.8.5.Забезпечення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб в громаду	Вплив є змішаним. Неминучі короткострокові негативи (збільшення споживання та відходів) компенсуються довгостроковим позитивним ефектом від енергоефективної модернізації інфраструктури та підвищення соціальної стійкості громади.
	2.8.6.Реалізація одного із пунктів Плану внутрішньої стабільності України, представленого Президентом України В.О. Зеленським – „Політика Героїв”, та меморіалізація війни	Вплив є змішаним. Незначний короткостроковий негатив від будівельних робіт є неминучим. Проте, як стратегічне завдання соціальної політики, воно має опосередковано позитивне значення, оскільки посилює соціальну стійкість громади, що є критичним для довгострокової екологічної відповідальності та відновлення
2.9.Забезпечення розвитку інфраструктури та благоустрою територій	2.9.1.Відновлення та розбудова якісних автомобільних доріг загального користування	Вплив є змішаним. Неминучий сильний короткостроковий негатив (відходи,

	державного значення, оновлення мостів	викиди, порушення ландшафту) необхідно мінімізувати під час будівництва (через рециклінг матеріалів та рекультивацію земель). Однак у довгостроковій перспективі якісні дороги мають потенційно позитивний ефект завдяки зниженню споживання палива та викидів від транспорту за рахунок більш рівномірного та швидкого руху
	2.9.2.Модернізація та розвиток вуличної інфраструктури (освітлення, пішохідних зон)	Екологічний вплив є змішаним, але довгостроково та стратегічно позитивним. Неминучий короткостроковий негатив (відходи, викиди) суттєво компенсується двома ключовими факторами: радикальним зниженням енергоспоживання (завдяки LED) та скороченням транспортних викидів (завдяки розвитку пішохідної інфраструктури). Модернізація вуличного освітлення є одним із найбільш ефективних заходів з кліматичної адаптації на місцевому рівні.
	2.9.3.Покращення житлових умов жителів громади	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним. Короткострокові будівельні негативи значно перекриваються масштабною економією

		енергії та скороченням викидів CO2 у довгостроковій перспективі завдяки термомодернізації. Це завдання є одним із найважливіших заходів із кліматичної адаптації та енергетичної безпеки.
	2.9.4.Будівництво та поширення соціального житла, зокрема вирішення проблем з житлом для ВПО	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним. Короткостроковий негативний вплив від будівництва є неминучим, проте він компенсується значним довгостроковим скороченням енергоспоживання та викидів CO2 завдяки енергоефективності нового житла, що є ключовим елементом кліматичної адаптації та сталого розвитку
	2.9.5.Розроблення містобудівної документації та впровадження сучасних практик планування з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності	Вплив є стратегічно позитивним і визначальним. Це завдання закладає фундамент для зеленого, стійкого та ресурсоефективного відновлення. Воно забезпечує раціональне землекористування, енергоефективність забудови та скорочення транспортного сліду через інтеграцію екологічних транспортних рішень
	2.9.6.Створення зон відпочинку, реконструкція парків, скверів, зелених зон	Вплив є однозначно позитивним. Це завдання має критичне значення для адаптації до зміни клімату, очищення

		повітря та підтримки здоров'я населення. Короткострокові негативи, пов'язані з реконструкцією, є мінімальними і повністю перекриваються довгостроковою екологічною вигодою
	2.9.7.Будівництво, реконструкція та ремонт об’єктів житлово-комунального господарства	Вплив є змішаним, але довгостроково та стратегічно позитивним. Неминучий короткостроковий негатив (відходи, викиди) суттєво перекривається значним зниженням енергоспоживання (палива) та скороченням забруднення води завдяки підвищенню ресурсоефективності та надійності модернізованої інфраструктури. Це завдання є ключовим для кліматичної адаптації, енергетичної безпеки та захисту водних ресурсів
	2.9.8.Будівництво, модернізація та реконструкція мереж водопостачання та водовідведення	Вплив є змішаним, але довгостроково та стратегічно позитивним. Хоча фаза будівництва має неминучий негативний слід, він значно перекривається захистом водних ресурсів від забруднення та радикальним зменшенням втрат води та енергії під час експлуатації. Це завдання є критичним для екологічної безпеки та ресурсоефективності

		громади
2.10. Забезпечення згуртованості населення з урахуванням викликів від наслідків війни	2.10.1.Реалізація проєктів та здійснення заходів щодо зміцнення соціальної згуртованості населення на регіональному і місцевому рівнях	Вплив є нейтральним на довкілля. Однак це завдання має стратегічне позитивне значення, оскільки соціальна згуртованість є фундаментальною передумовою для ефективного екологічного управління, успішної реалізації кліматичних проєктів та загальної стійкості громади до викликів сталого розвитку
	2.10.2.Участь у відбудові значно зруйнованих територій громади на основі міжрегіональної співпраці	Вплив є критично змішаним. Негативний вплив від роботи з відходами та будівництва високий і потребує пріоритетного екологічного управління. Проте, застосовуючи принцип "Відбудувати краще, ніж було" та використовуючи міжрегіональну співпрацю для впровадження зелених та енергоефективних технологій, можна досягти стратегічного та значного довгострокового позитивного екологічного ефекту, перетворюючи кризу на можливість для сталого розвитку.
	2.10.3.Розвиток національно-патріотичного виховання, посилення декомунізації та формування національної ідентичності	Вплив є нейтральним на довкілля, але стратегічно позитивним. Формування національної ідентичності та

		патріотичне виховання створюють соціальний капітал та систему цінностей, які можуть бути ефективно використані для посилення екологічної свідомості та забезпечення соціальної стійкості в контексті сталого розвитку
Стратегічна ціль 3. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень		
3.1.Забезпечення прозорості та відкритості діяльності органу місцевого самоврядування	3.1.1.Регулярне та своєчасне оприлюднення інформації про діяльність ради, виконавчих органів, проєкти рішень та прийняті рішення, на офіційному веб-сайті громади	Вплив є стратегічно позитивним. Оприлюднення інформації є ключовим елементом цифровізації та прозорості, що призводить до значної економії ресурсів (папір, паливо) та підвищує екологічну підзвітність місцевої влади. Це є важливим кроком до зеленого врядування
	3.1.2.Запровадження онлайн-трансляцій сесій місцевої ради та засідань виконавчого комітету	Вплив є позитивним. Запровадження онлайн-трансляцій є ефективним заходом цифрового врядування, що забезпечує прозорість та одночасно досягає значного ресурсозбереження
	3.1. 3.Створення та регулярне оновлення інтерактивних карт громади з важливою інформацією	Вплив є однозначно позитивно. Створення інтерактивних карт — це ефективний інструмент цифрового врядування, що забезпечує значне ресурсозбереження (папір, паливо, вода,

		тепло) та підвищує ефективність комунального та екологічного управління
3.2. Активне впровадження та використання цифрових технологій в управлінні громадою	3.2.1. Повне функціонування "Особистого кабінету мешканця" на веб-сайті громади для отримання послуг та подачі звернень	Вплив є позитивним. "Особистий кабінет мешканця" є критичним інструментом зеленого врядування, який забезпечує масштабне ресурсозбереження (папір, паливо), підвищує якість життя та є ключовим заходом цифрової трансформації громади.
	3.2.2.Розробка та впровадження геоінформаційної системи (ГІС) для ефективного управління ресурсами громади	Вплив є позитивном. ГІС є критичним інструментом цифрової трансформації, який забезпечує раціональне та ефективне управління природними та комунальними ресурсами
	3.2.3. Навчання працівників органу місцевого самоврядування використанню нових цифрових інструментів	Є опосередковано позитивним і не прогнозується як негативний
3.3.Розширення участі мешканців громади в процесах прийняття рішень та місцевому розвитку	3.3.1.Створення та підтримка діяльності громадських рад, консультативних органів при органі місцевого самоврядування	Вплив є нейтральним на довкілля, але стратегічно позитивним у контексті сталого розвитку. Громадські ради є критичним елементом демократичного та зеленого врядування, що забезпечує високу якість та прозорість рішень, які прямо чи опосередковано впливають на екологічний стан громади

	3.3.2. Регулярне проведення публічних обговорень важливих для громади питань (Стратегії розвитку, Генерального плану, значних проєктів)	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним. Хоча проведення заходів має мінімальний слід, їхня мета — забезпечення прозорого та інклюзивного планування. Це критично важливо для інтеграції екологічних стандартів, раціонального землекористування та кліматичної стійкості в стратегічні документи громади
	3.3.3.Підтримка ініціатив місцевих громадських організацій та об'єднань	Вплив є стратегічно позитивним. Підтримка громадських організацій — це інвестиція в соціальний капітал, що стимулює "зелені" ініціативи "знизу", підвищує екологічну свідомість населення та забезпечує ефективний громадський контроль за екологічним управлінням громадою
3.4.Підвищення професійної компетентності та мотивації працівників органу місцевого самоврядування	3.4.1.Розробка та реалізація програм навчання та підвищення кваліфікації для посадових осіб та службовців місцевого самоврядування	Вплив є стратегічно позитивним. Хоча прямий вплив нейтральний, інвестиції в навчання є критичними для підвищення якості екологічного управління та ефективності ресурсного використання у громаді. Навчений персонал є основою для зеленої та стійкої трансформації
	3.4.2.Впровадження системи оцінки ефективності роботи працівників та механізмів	Вплив не прогнозується

	заохочення	
	3.4.3.Створення комфортних умов праці та забезпечення сучасною технікою	Вплив є змішаним, але довгостроково та стратегічно позитивним. Короткостроковий негатив необхідно мінімізувати через екологічно відповідальний рециклінг. Довгостроковий позитивний ефект досягається завдяки значному зниженню енергоспоживання (техніка та приміщення) та скороченню паперового сліду через підтримку цифрової трансформації
Стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади		
4. 4.1. Забезпечення стійкості громади	4.1.1.Поглиблення міжрегіонального та міжнародного співробітництва у сфері забезпечення стійкості з урахуванням регіональних безпекових процесів	Вплив є стратегічно позитивним. Поглиблення співпраці є критичним для забезпечення екологічної безпеки, кліматичної стійкості та зеленого відновлення громади. Це дозволяє інтегрувати передові екологічні практики та залучити ресурси для їхньої реалізації.
4.4.2. Покращення екологічної ситуації в громаді	4.2.1.Поліпшення екологічного та водогосподарського стану на території громади	Вплив є значно та однозначно позитивним Це завдання є головним пріоритетом сталого розвитку та екологічної безпеки громади. Воно забезпечує захист водних ресурсів, очищення повітря,

		збереження біорізноманіття та кліматичну стійкість
	4.2.2.Збереження та розширення природних територій та об’єктів природо-заповідного фонду	Вплив є критично та однозначно позитивним. Збереження та розширення природо-заповідного фонду є найважливішим екологічним пріоритетом. Це забезпечує збереження біорізноманіття, є природним механізмом пом'якшення зміни клімату через поглинання CO2 та підтримує фундаментальні екосистемні послуги для всієї громади
	4.2.3.Упровадження комплексної та ефективної системи управління відходами на території громади	Вплив є однозначно та критично позитивним. Впровадження комплексної системи управління відходами — це фундаментальний захід для захисту ґрунтів і вод, збереження природних ресурсів та масштабного скорочення викидів парникових газів, що є найважливішим кроком до кліматичної стійкості та циркулярної економіки
	4.2.4.Будівництво сміттєпереробних заводів, полігонів ТПВ з сортувальними лініями	Вплив є змішаним, але стратегічно та довгостроково позитивним. Хоча будівництво має неминучий, але контрольований, короткостроковий негатив, його реалізація

		є критично важливою для захисту довкілля, мінімізації забруднення та переходу громади до раціонального ресурсовикористання та кліматичної стійкості
	4.2.5.Організація заходів із підвищення обізнаності мешканців щодо впливу на екологію їх діяльності	Вплив є стратегічно позитивним. Це завдання є фундаментальною інвестицією у людський капітал та екологічну культуру. Воно забезпечує довгострокову зміну поведінки населення, що є необхідним для скорочення споживання ресурсів та успішного впровадження всіх інших екологічних та кліматичних програм у громаді
4.3.Забезпечення енергетичної безпеки та самодостатності громади	4.3.1.Розвиток генерації електричної енергії з відновлюваних джерел та застосування установок зберігання енергії	Вплив є змішаним, але стратегічно та фундаментально позитивним. Головна екологічна вигода полягає у масштабному скороченні викидів CO2 та забруднюючих речовин за рахунок заміщення традиційної генерації. Локальні негативи (землевідведення, шум, відходи УЗЕ) необхідно мінімізувати через відповідальне планування, оцінку впливу на довкілля (ОВД) та впровадження замкненого циклу (рециклінгу) для

		обладнання.
	4.3.2.Розроблення та впровадження муніципальних та регіонального енергетичних Планів	Вплив є критично та стратегічно позитивним. Енергетичні Плани є фундаментальним інструментом для декарбонізації економіки громади, зниження енергоспоживання, заміщення викопного палива на ВДЕ та, як наслідок, масштабного скорочення викидів CO2. Це є ключовим заходом у сфері кліматичної політики
4.4. Створення безпечного середовища у громаді та забезпечення громадської безпеки	4.4.1.Сприяння збільшенню фонду захисних споруд цивільного захисту з урахуванням принципів інклюзивності та безбар'єрності	Вплив є змішаним. Неминучий короткостроковий негатив від будівництва (відходи, ресурси) необхідно мінімізувати через екологічні будівельні практики. Однак, стратегічно, збільшення фонду ЦЗ є критично важливим для безпеки населення та соціальної стійкості громади, зокрема під час екологічних надзвичайних ситуацій.
	4.4.2.Сприяння розвитку систем оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій	Вплив є стратегічно позитивним. Розвиток систем оповіщення є критичним елементом екологічної безпеки та профілактики. Це дозволяє оперативно мінімізувати екологічну шкоду від техногенних чи природних катастроф і забезпечує стійкість громади.

	4.4.3. Забезпечення функціонування у територіальній громаді пожежно-рятувального підрозділу місцевої та добровільної пожежної охорони (зокрема, у складі центрів безпеки)	Вплив є змішаним, але стратегічно позитивним. Хоча функціонування підрозділів має мінімальний оперативний слід (паливо), їхня роль у запобіганні та ліквідації екологічних катастроф (пожежі, техногенні аварії, викиди CO2 є критичною для екологічної безпеки та стійкості громади.
	4.4.4. Забезпечення громадської безпеки	Вплив є нейтральним/мінімальним з погляду прямого навантаження, але стратегічно позитивним Забезпечення громадської безпеки є критичним для запобігання екологічним злочинам, мінімізації наслідків екологічних катастроф та підтримання загальної стійкості, необхідної для сталого розвитку.

Стратегія містить 93 завдання, з них реалізація 72 матиме позитивний вплив на довкілля, реалізація 12 — нейтральний вплив, для 6 прогнозується несуттєвий вплив, інші 3 не передбачають діяльності, яка може впливати на складові довкілля.

Таблиця 8. Оцінка впливу на довкілля від виконання Плану заходів з реалізації стратегії розвитку

№	Назва заходу	Опис впливу заходу	Прогнозований вплив на довкілля
	Стратегічна ціль 1. **Посилення економічної конкурентоспроможності громади**		
1	Створення функціонального інвестиційного веб-порталу Дубовиківської громади з інтеграцією ключових даних та	Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного	Є екологічно нейтральним або має незначний, непрямий

	можливостей для зворотного зв'язку	впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим.	негативний вплив, пов'язаний виключно з енергоспоживанням ІТ-інфраструктури та утворенням мінімальної кількості електронних відходів
2	Розробка інвестиційного паспорту громади	Стратегічний вплив є суттєво позитивним, оскільки він є інструментом превентивної екологічної політики, що забезпечує:Прозорість екологічних обмежень. Спрямування інвестицій в екологічно допустимі зони. Стимулювання "зелених" проектів, якщо відповідні пріоритети закладені в Стратегії розвитку громади	Має мінімальний прямий вплив на довкілля
3	Створення карти інвестиційних можливостей Дубовиківської ТГ (де будуть відзначені земельні ділянки та об'єкти комунальної/приватної власності, доступні для інвестицій)	Є важливим превентивним механізмом, який гарантує, що майбутні інвестиції будуть розміщені з урахуванням усіх екологічних обмежень та чутливості території	Є екологічно безпечним і стратегічно вигідним з точки зору охорони довкілля
4	Програма відновлення безпечного використання земель на території Дубовиківської ТГ	Реалізація спрямована на повне усунення або мінімізацію екологічної шкоди, завданої воєнними діями, та відновлення природного потенціалу громади	Є критично важливим і має винятково позитивний стратегічний вплив на всі компоненти довкілля
5	Розвиток та підтримка малого та середнього птахівництва в Дубовиківській ТГ	Основна причина через ризики забруднення води та ґрунтів органічними відходами (послідом). Проте, цей вплив може бути ефективно мінімізований та перетворений на позитивний (через виробництво органічних добрив та біогазу) за умови обов'язкового включення та дотримання жорстких екологічних стандартів і технологій переробки відходів на етапі планування та реалізації	Захід має потенційний помірний негативний вплив на довкілля
6	Залучення інвестицій у модернізацію та будівництво агропереробних підприємств на території Дубовиківської ТГ	Модернізація існуючих потужностей та нове будівництво із застосуванням сучасних екологічно чистих технологій та принципів циркулярної економіки (переробка відходів) може зробити проект стратегічно	Має значний потенційний вплив на довкілля, який може бути негативним без належного контролю

		позитивним, оскільки зменшує потребу у вивезенні сировини та створює енергію та добрива з відходів	
7	Місцева програма підтримки малого та середнього бізнесу на території громади	Для забезпечення сталості та відповідності СЕО, необхідно обов'язково інтегрувати в Програму екологічні критерії пріоритетності та механізми підтримки "зеленого" бізнесу	Є екологічно нейтральним на етапі розробки, але його кінцевий вплив на довкілля може бути потенційно негативним або позитивним залежно від того, які галузі та технології він стимулює
8	Стимулювання розвитку тваринництва, бджільництва та ягідництва/овочівництва в Дубовиківській ТГ	Має високий потенціал для негативного впливу на водні ресурси та біорізноманіття (через хімізацію)	Наявність бджільництва створює унікальний захисний механізм та потенціал для розвитку екологічного/органічного агровиробництва. Стратегічний успіх цього заходу повністю залежить від жорсткого контролю за поводженням з відходами та обмеження використання агрохімікаті
9	Підтримка та розвиток вирощування нішевих та органічних культур в Дубовиківській ТГ	Є винятково важливим для досягнення цілей Стратегічної екологічної оцінки	Є ключовим інструментом для переходу до сталого сільського господарства, захищаючи ґрунти, воду та біорізноманіття Дубовиківської ТГ. Рекомендовано надати цьому заходу найвищий пріоритет у Плані реалізації, з обов'язковим включенням механізмів підтримки водоефективних технологій.
10	Будівництво та модернізація підприємств з поглибленої переробки зернових культур в Дубовиківській ТГ	Має високий ризик потенційного негативного впливу на водні ресурси, повітря та ґрунти	Реалізація є допустимою та стратегічно виправданою лише за умови, що

			вона супроводжується жорсткими екологічними вимогами:Обов'язкова Умова: Проект має бути реалізований із застосуванням найкращих доступних технологій (НДТ), що забезпечують замкнений водообіг та гарантують найвищу ефективність очищення стічних вод; Безвідходність; Проведення процедури Оцінки впливу на довкілля (ОВД) для кожного індивідуального проекту є обов'язковим перед початком будівництва.
11	Створення виробничих ліній з виготовлення олії та побічних продуктів в Дубовиківській ТГ	Захід несе високий ризик значного негативного впливу на водні ресурси та повітря Дубовиківської ТГ	Допустимість у Плані реалізації Стратегії прямо залежить від жорсткості екологічних вимог, які громада висуне інвесторам, зокрема щодо технологій очищення води та повітря
12	Підтримка розвитку крафтової та малотоннажної переробки сільськогосподарської продукції в Дубовиківській ТГ (створення невеликих цехів з переробки місцевої сировини: міні-пекарні, виробництво макаронних виробів, сухих сніданків, консервація овочів та фруктів, виробництво соків, джемів, соусів)	Захід є екологічно безпечним і не потребує складної процедури ОВД на рівні проекту	Мінімізація транспортного навантаження та CO2 завдяки локалізації виробництва Стимулювання екологічно чистих ланцюжків постачання

			(органічне та нішеве вирощування) Легкість управління відходами на малих об'єктах
13	Розробка та популяризація туристичних маршрутів та об'єктів з урахуванням потреб людей з інвалідністю, маломобільних груп населення	Захід є екологічно безпечним, соціально відповідальним та стратегічно важливим для охорони природного капіталу громади	Ключові фактори позитивного впливу: Перетворення природних об'єктів на економічний актив, що стимулює їх охорону. Створення механізмів управління навантаженням (направлені потоки) та екологічної освіти.Відсутність значущого негативного впливу на стратегічному рівні.
14	Програма підтримки для місцевих жителів, які бажають розвивати "зелений" туризм	Захід є екологічно безпечним, соціально важливим та стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу: Створення економічної мотивації для захисту природних територій від деградації. Сприяння впровадженню зелених технологій на місцевому рівні (енергоефективність, управління відходами).
Стратегічна ціль 2. **Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу**			

15	Швидке відновлення: Програма підтримки постраждалих домогосподарств та об'єктів інфраструктури Дубовиківської ТГ	Проєкт спрямований на відновлення життєдіяльності громади, тому його соціально-економічний вплив є переважно позитивним та критично важливим	Враховуючи критичну важливість Програми для відновлення життєзабезпечення громади, довгостроковий позитивний соціально-економічний вплив значно переважає короткострокові та локальні негативні екологічні наслідки. Негативний вплив є контрольованим і може бути повністю пом'якшений шляхом впровадження стандартних будівельних практик, фокусом на сортуванні відходів та обов'язковим застосуванням енергоефективних рішень при відновленні
16	Програма релокації та підтримки нових виробництв у Дубовиківській ТГ	Вплив програми на довкілля є потенційно значущим і залежить від галузі, яку обере релоковане підприємство. Необхідне впровадження стратегічних екологічних фільтрів	Вплив Програми релокації на довкілля Дубовиківської ТГ є допустимим за умови, що економічний розвиток буде суворо фільтруватися на етапі прийняття рішень. Ключовий стратегічний захід: Необхідно закласти в Програму обов'язкову перевагу для екологічно чистих, інноваційних,

			"зелених" виробництв та вимагати впровадження найкращих доступних технологій (НДТ) для мінімізації забруднення повітря, води та ґрунтів.
17	Комплексна реконструкція та капітальний ремонт пошкоджених або застарілих освітніх закладів громади, з впровадженням термомодернізації будівель та з акцентом на енергоефективність	Скорочення викидів парникових газів CO2 Завдяки зменшенню споживання теплової енергії. Це прямий внесок у пом'якшення зміни клімату та підвищення енергетичної безпеки громади	Проєкт комплексної реконструкції та термомодернізації освітніх закладів є екологічно вигідним. Хоча на етапі виконання виникає короткостроковий негативний вплив (відходи, шум), довгостроковий ефект – значне скорочення споживання енергоресурсів та викидів CO2 – повністю компенсує ці тимчасові незручності. Проєкт відповідає принципам сталого розвитку та є пріоритетним з точки зору енергетичної незалежності
18	Комплексна реконструкція та капітальний ремонт пошкоджених або застарілих освітніх закладів громади, з впровадженням термомодернізації будівель та	Значне скорочення викидів CO2 за рахунок меншого спалювання газу/вугілля для опалення. Це прямий внесок у пом'якшення зміни клімату та енергетичну стійкість	Проєкт є екологічно вигідним та пріоритетним. Хоча на етапі реконструкції виникає

	з акцентом на енергоефективність		короткостроковий негативний вплив, довгостроковий ефект (суттєве скорочення енергоспоживання та викидів CO2 повністю компенсує ці тимчасові наслідки
19	Закупівля сучасних шкільних автобусів, обладнаних для перевезення учнів з віддалених населених пунктів до закладів освіти громади	Вплив є переважно позитивним у довгостроковій перспективі за рахунок зменшення забруднення, але вимагає уваги до утилізації старих активів	Проєкт є екологічно вигідним завдяки заміні застарілої техніки на сучасні транспортні засоби з високими екологічними стандартами. Довгостроковий ефект – зниження забруднення повітря та економія палива – переважує короткостроковий негативний вплив, пов'язаний з утилізацією старих автобусів, який можна контролювати стандартними процедурами
20	Забезпечення Цифрового Освітнього Простору (забезпечення всіх закладів освіти громади високошвидкісним доступом до мережі Інтернет Придбання сучасної комп'ютерної техніки, інтерактивних дошок, обладнання для дистанційного навчання), STEM лабораторії	Вплив цього проєкту є екологічно нейтральним із мінімальними, переважно непрямими негативними наслідками, типовими для IT-інфраструктури. Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим.	Проєкт є екологічно нейтральним і не має значущого негативного впливу на довкілля. Його реалізація є безпечною з точки зору СЕО. Незначний непрямий вплив, пов'язаний з енергоспоживанням обладнання, контролюється стандартними заходами енергозбереження та правилами утилізації електронних відходів.

21	Комплексне облаштування приміщень освітніх закладів відповідно до принципів безбар'єрності: встановлення пандусів, розширення дверних прорізів, облаштування доступних санвузлів, створення зон відпочинку та ігрових майданчиків	Вплив проєкту на довкілля є локальним, короткостроковим і незначним, оскільки роботи мають переважно локальний характер і не є капітальним будівництвом. Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим	Проєкт є екологічно безпечним і не має значущого негативного впливу. Незначний, тимчасовий вплив, пов'язаний з утворенням будівельних відходів та шумом, повністю компенсується його високою соціальною цінністю та впровадженням принципів інклюзії та безбар'єрності у громаді.
22	Створення або розвиток ресурсної кімнати та інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ) при одному з ліцеїв громади, врахування інклюзивних потреб здобувачів освіти	Вплив цього проєкту є екологічно нейтральним, оскільки він зводиться до внутрішніх ремонтних робіт (облаштування кімнат) та закупівлі обладнання Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим.	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Незначний, непрямий вплив повністю контролюється та мінімізується стандартними процедурами енергозбереження. Його позитивний соціальний ефект значно переважає будь-які екологічні ризики
23	Реконструкція та облаштування існуючих або створення нових безпечних приміщень для закладів дошкільної освіти. Обов'язкове облаштування укриттів, модернізація ігрових майданчиків	Вплив схожий на реконструкцію шкіл, де довгостроковий екологічний зиск від енергоефективності переважає короткостроковий негативний вплив від будівельних робіт. Термомодернізація будівель ДНЗ призводить до значного скорочення споживання тепла та, відповідно, до зниження викидів парникових газів CO_2. Це стратегічний внесок у боротьбу зі зміною клімату.	Проєкт є екологічно вигідним у довгостроковій перспективі. Високий позитивний соціальний ефект (безпека дітей) у поєднанні зі значним екологічним зиском від енергоефективності повністю виправдовує тимчасові та локальні негативні наслідки будівельних робіт, які контролюються стандартними заходами.

24	Підтримка та розвиток мережі закладів позашкільної освіти	Вплив проєкту на довкілля є абсолютно нейтральним, оскільки заходи зводяться до навчальної діяльності, закупівлі обладнання та, можливо, поточного ремонту. Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим.	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його високий позитивний соціальний ефект у сфері розвитку дітей значно переважає мінімальні та контрольовані непрямі наслідки, пов'язані з енергоспоживанням.
25	Забезпечення якісного та ефективного впровадження концепції «Нова українська школа»	Вплив проєкту є екологічно нейтральним, із можливим незначним позитивним ефектом, якщо закупівлі обладнання орієнтовані на енергоефективність. Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його високий позитивний соціальний та освітній ефект значно переважає мінімальні та контрольовані непрямі наслідки, пов'язані з енергоспоживанням ІТ-обладнання.
26	Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт закладів охорони здоров'я, термомодернізація будівель. Будівництво та ремонтні роботи для укриттів	Вплив є переважно позитивним у довгостроковій перспективі, незважаючи на тимчасові будівельні наслідки	Проєкт є екологічно вигідним та соціально критичним. Незважаючи на тимчасовий негативний вплив, пов'язаний з будівельними роботами (відходи, шум), довгостроковий позитивний ефект (значне зниження викидів CO2 та підвищення безпеки) повністю виправдовує його реалізацію. Проєкт відповідає принципам сталого та безпечного розвитку.
27	Забезпечення доступності приміщень, обладнання закладів охорони здоров’я відповідно до вимог	Вплив цього проєкту є екологічно нейтральним або незначним, оскільки він	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу

	інклюзивності	зводиться до локальних будівельних робіт (монтаж пандусів, ремонт санвузлів) всередині або поруч з існуючими будівлями. Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим	на довкілля. Його реалізація має критичну соціальну цінність для забезпечення рівних прав доступу до медичних послуг. Незначний і тимчасовий вплив будівельних робіт контролюється стандартними заходами
28	Забезпечення кадрового потенціалу у сфері охорони здоров'я, створення механізму стимулювання молодих спеціалістів, підвищення кваліфікації наявного медичного персоналу, створення сприятливих умов праці, модернізація робочих місць	Вплив цього проєкту є абсолютно нейтральним або незначним, оскільки він має переважно організаційний, освітній та соціальний характер	Цей захід не потребує розробки спеціальних заходів пом'якшення негативного впливу на довкілля, оскільки його ефект не є значущим
29	Проведення капітальних/поточних ремонтів будівель, призначених для занять фізичною культурою та спортом, створення безбар'єрних умов для відвідувачів	Вплив проєкту на довкілля є локальним і контрольованим, типовим для ремонтних робіт, із потенційним позитивним ефектом, якщо застосовується термомодернізація	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Незначний, тимчасовий вплив, пов'язаний з будівельними роботами, контролюється стандартними заходами. Його висока соціальна цінність для здоров'я та інклюзії повністю виправдовує реалізацію
30	Будівництво нових або модернізація існуючих спортивних майданчиків у ключових населених пунктах громади	Вплив є локальним, короткостроковим і контрольованим, типовим для будівельно-монтажних робіт	Проєкт є екологічно безпечним у довгостроковій перспективі. Короткостроковий негативний вплив, пов'язаний з будівельними процесами, є локальним та незначним. Його контроль та мінімізація здійснюється за допомогою стандартних будівельних норм і правил управління відходами, а позитивний соціальний ефект від сприяння

			здоровому способу життя значно переважає ці тимчасові наслідки
31	Підтримка створення та функціонування спортивних секцій та клубів для різних вікових груп та видів спорту (футбол, волейбол, настільний теніс, шахи, легка атлетика тощо)	Вплив проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він є організаційним та освітнім.	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу на довкілля. Його реалізація має високу соціальну цінність для здоров'я, розвитку та згуртованості громади. Будь-які непрямі наслідки є мінімальними та контролюються стандартними адміністративними процедурами
32	Придбання сучасного та якісного спортивного інвентаря та обладнання для шкільних спортивних залів, спортивних секцій, клубів та мультифункціональних майданчиків громади	Вплив проєкту є екологічно нейтральним, оскільки він зводиться до закупівлі та використання товарів	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його високий позитивний соціальний ефект у сфері здоров'я та безпеки дітей значно переважає мінімальні та контрольовані непрямі наслідки, пов'язані з утилізацією старих та пакувальних матеріалів.

33	Регулярна організація та проведення масових спортивних заходів та фестивалів здорового способу життя	Вплив є екологічно нейтральним у довгостроковій перспективі, але вимагає уваги до тимчасових локальних наслідків	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має високу соціальну цінність для здоров'я та згуртованості громади. Тимчасовий локальний негативний вплив, пов'язаний з масовими заходами (відходи, шум), контролюється через впровадження екологічно відповідальних практик (сортування та мінімізація відходів
34	Програма Підтримки Талановитої Молоді (виявлення та підтримка обдарованих дітей та молоді у спорті. Програма може включати стипендії, оплату участі у змаганнях регіонального та національного рівнів, організацію тренувальних зборів, надання кращих умов для занять)	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він є організаційно-фінансовим заходом і не передбачає будівельних чи виробничих процесів.	Програма Підтримки Талановитої Молоді є екологічно безпечною і не створює значущого негативного впливу. Її реалізація має високу соціальну цінність для громади. Незначний, непрямий вплив від транспортних перевезень контролюється та є несуттєвим.
35	Створення одного або кількох багатофункціональних культурних просторів (на базі існуючих або новозбудованих закладів), які поєднуватимуть функції бібліотеки, клубу, виставкової зали, простору для майстер-класів та зустрічей	Вплив залежить від характеру робіт (нове будівництво чи реконструкція), але є контрольованим	Проєкт є екологічно безпечним, особливо якщо він реалізується через термомодернізацію існуючих будівель, що дає значний позитивний ефект у

			сфері енергозбереження. Тимчасові негативні наслідки, пов'язані з будівельними роботами, є контрольованими і мінімізуються стандартними заходами та екологічно відповідальним управлінням відходами
36	Створення та ведення повного реєстру всіх об'єктів культурної спадщини на території громади (історичні будівлі, пам'ятники, місця подій, елементи нематеріальної спадщини). Розробка проєктів з їх охорони, реставрації та консервації. Встановлення інформаційних табличок з QR-кодами на об'єктах	Вплив залежить від характеру робіт: створення реєстру є нейтральним, тоді як реставраційні роботи мають тимчасовий негативний вплив	Проєкт є екологічно безпечним. Його основний позитивний ефект — культурне та соціальне збереження. Тимчасові негативні наслідки, пов'язані з реставраційними роботами, є контрольованими і мінімізуються завдяки застосуванню стандартних будівельних норм та екологічно відповідальному управлінню відходами.
37	Організація та проведення місцевих культурних фестивалів на території громади	Вплив є екологічно нейтральним у довгостроковій перспективі, але вимагає уваги до управління відходами	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має високу соціальну та культурну цінність. Тимчасовий негативний вплив, пов'язаний із забрудненням території відходами, повністю контролюється через впровадження організаційних та екологічно відповідальних практик (сортування сміття, прибирання)

38	Організація регулярних показів фільмів, документальних стрічок, освітніх програм на відкритому повітрі (у центральному парку, на площі). Придбання мобільного кінопроєктора та екрану.	Вплив проєкту є екологічно нейтральним, із контрольованими наслідками, типовими для масових заходів	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має високу соціальну та культурну цінність. Незначний, тимчасовий негативний вплив, пов'язаний із забрудненням території відходами та шумом, повністю контролюється через організаційні та екологічно відповідальні практики.
39	Проведення капітальних/поточних ремонтів та реконструкції будівель закладів культури (будинки культури, бібліотеки). Обов'язкове облаштування безпечних укриттів з дотриманням всіх норм. Забезпечення безбар'єрного доступу для всіх категорій відвідувачів	Вплив є переважно позитивним у довгостроковій перспективі (через енергозбереження) та тимчасово негативним під час будівництва	Проєкт є екологічно вигідним у довгостроковій перспективі завдяки енергозбереженню та модернізації інфраструктури. Тимчасові негативні наслідки, пов'язані з будівельними роботами (відходи, шум), контролюються суворим дотриманням ДБН та екологічними стандартами поводження з будівельними відходами
40	Модернізація Центру надання адміністративних послу (оновлення матеріально-технічної бази (нові комп'ютери, меблі), впровадження нового програмного забезпечення для автоматизації процесів, розширення переліку надаваних послуг)	Вплив цього проєкту є екологічно нейтральним, із контрольованим впливом, типовим для ІТ-проєктів	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має високу соціальну та управлінську цінність. Єдиний контрольований негативний вплив — це необхідність правильної утилізації електронних відходів, яка має бути забезпечена в рамках проєкту
41	Впровадження або розширення можливостей отримання адміністративних послуг онлайн через	Вплив цього проєкту є суттєво позитивним у довгостроковій перспективі, оскільки він	Проєкт є екологічно вигідним та безпечним. Його позитивний вплив

	веб-сайт громади або інтегровані державні портали	прямо сприяє зменшенню паперового документообігу та зниженню транспортного навантаження	на довкілля через скорочення паперового документообігу та транспортного сліду є значним. Він відповідає принципам сталого розвитку
42	Адаптація приміщень ЦНАП відповідно до вимог безбар'єрності	Вплив цього проєкту є екологічно нейтральним, оскільки він зводиться до локальних будівельних робіт усередині та навколо існуючої будівлі	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну цінність для забезпечення рівних прав доступу до адміністративних послуг. Незначний і тимчасовий вплив будівельних робіт контролюється стандартними заходами
43	Впровадження системи соціального кейс-менеджменту, що передбачає індивідуальний супровід сімей або окремих осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має організаційний та соціальний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну цінність для підвищення стійкості та якості життя громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах.
44	Підвищення кваліфікації та перепідготовка соціальних працівників громади з акцентом на методики кейс-менеджменту, психологічної підтримки, роботи з вразливими категоріями населення	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має організаційний та навчальний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну та управлінську цінність для підвищення якості соціальних послуг та стійкості громади
45	Придбання спеціально обладнаного соціального автомобіля для перевезення людей похилого віку та осіб з інвалідністю	Вплив є контрольованим негативним, типовим для експлуатації транспортних засобів	Проєкт має високу соціальну цінність і є необхідним для забезпечення прав та гідності маломобільних громадян. Негативний вплив на довкілля, пов'язаний з експлуатацією транспорту, є контрольованим і

			несуттєвим порівняно з соціальною вигодою. Для мінімізації впливу слід надавати перевагу енергоефективним моделям (Євро-5/6) та забезпечити екологічно відповідальну утилізацію експлуатаційних відходів
46	Створення та забезпечення функціонування центру або кабінету психологічної підтримки при КЗ «ЦНСП Дубовиківської сільської ради»	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має соціальний та організаційний характер і не передбачає значних будівельних робіт чи виробництва	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну та гуманітарну цінність для підвищення психічного здоров'я та стійкості громади
47	Забезпечення впровадження гендерних підходів у всіх сферах життєдіяльності громади	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має організаційний, управлінський та освітній характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має стратегічну соціальну та управлінську цінність для забезпечення рівності, підвищення якості управління та ефективності використання бюджетних ресурсів
48	Створення Центру життєстійкості, психосоціальної підтримки	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має соціальний та організаційний характер, і, як правило, передбачає лише поточний ремонт або переобладнання існуючого приміщення	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну, гуманітарну та безпекову цінність для відновлення та стійкості громади
49	Придбання модульної будівлі ЦНАП	Вплив є нейтральним або помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво) та позитивним у довгостроковій (енергоефективність)	Проєкт є екологічно прийнятним рішенням. Його довгостроковий позитивний вплив (енергоефективніс

			ть) переважає короткостроковий негативний вплив, пов'язаний з монтажем. Рекомендовано надавати перевагу енергоощадним конструкціям та забезпечити екологічно відповідальне поводження з будівельними відходами
50	Впровадження резервних джерел живлення (акумулятори, генератори, сонячні панелі) для ключових вузлів електронних комунікаційних мереж (базові станції мобільних операторів, комутаційне обладнання провайдерів інтернету), розміщених на території громади	Вплив є нейтральним або позитивним у довгостроковій перспективі, особливо при виборі сонячних панелей	Проєкт має критичну соціальну та безпекову цінність. При виборі резервних рішень слід надавати пріоритет сонячним панелям та акумуляторним системам для досягнення довгострокового позитивного екологічного ефекту. Негативний вплив від генераторів є тимчасовим і повинен бути мінімізований через стандарти якості та належну утилізацію відходів.
51	Повноцінне впровадження та масштабування системи електронного документообігу (СЕДО) в усіх установах та організаціях комунальної форми власності Дубовиківської ТГ	Вплив цього проєкту є суттєво позитивним у довгостроковій перспектив	Проєкт є екологічно вигідним та безпечним. Його позитивний вплив на довкілля через масштабне скорочення паперового документообігу є значним і відповідає принципам сталого розвитку
52	Забезпечення регулярного та повного оприлюднення сільською радою	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має	Проєкт є екологічно безпечним і не

	публічної інформації у формі відкритих даних на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних (data.gov.ua)	суто цифровий та управлінський характер	створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну, управлінську та економічну цінність для забезпечення прозорості та розвитку громади
53	Проведення робіт з розширення мереж доступу до високошвидкісного інтернету (оптоволокно, якісний мобільний інтернет) в усіх населених пунктах громади	Вплив є нейтральним або помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво) та позитивним у довгостроковій (цифровізація)	Проєкт є екологічно безпечним. Його непрямий позитивний вплив (скорочення транспортного сліду) є значним. Тимчасові негативні наслідки, пов'язані з будівництвом, є локальними та контрольованими і повинні бути мінімізовані через дотримання будівельних норм та оперативне відновлення ландшафту
54	Створення та функціонування постійно діючого навчального центру або хабу (на базі бібліотеки, будинку культури або ЦНАП), де мешканці громади зможуть проходити курси з підвищення цифрової грамотності	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має освітній та організаційний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну, освітню та економічну цінність для підвищення рівня цифрової грамотності та інтеграції громади у цифрове суспільство
55	Впровадження сучасних систем та протоколів кіберзахисту для інформаційних систем та сервісів	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він	Проєкт є екологічно безпечним і не

	сільської ради та комунальних підприємств. Це включає встановлення антивірусного програмного забезпечення, систем виявлення вторгнень, регулярне оновлення ПО та резервне копіювання даних	має суто програмний та організаційний характер	створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну управлінську, безпекову та соціальну цінність для забезпечення стійкості, безперервності та захисту даних громади
56	Організація регулярних навчальних курсів, семінарів та тренінгів з питань кібербезпеки та кібергігієни для посадових осіб місцевого самоврядування, працівників комунальних підприємств, а також для широких верств населення	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто освітній та організаційний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну управлінську, безпекову та соціальну цінність для забезпечення захисту інформаційних ресурсів та підвищення цифрової стійкості громади
57	Створення багатофункціонального центру (хабу) для ветеранів та їхніх родин	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має соціальний та організаційний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну, гуманітарну та економічну цінність для забезпечення гідної реінтеграції ветеранів та їхніх родин у громаду, що є ключовою передумовою для післявоєнного відновлення
58	Забезпечення постійного доступу до кваліфікованої психологічної допомоги для всіх мешканців громади,	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він	Проєкт є екологічно безпечним і не

	особливо для ветеранів, ВПО, дітей та їхніх родин	має соціальний та організаційний характер	створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну, гуманітарну та безпекову цінність для забезпечення психічного здоров'я та стійкості громади
59	Забезпечення розробки та дії безбар'єрних маршрутів на території громади, забезпечити адаптацію адміністративних будівель до вимог безбар'єрності	Вплив є нейтральним або помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво)	Проєкт є екологічно прийнятним рішенням. Його критична соціальна цінність для забезпечення рівності, гідності та доступності для всіх мешканців громади суттєво переважає короткостроковий, локальний та контрольований негативний вплив від будівельних робіт. Рекомендовано забезпечити екологічно відповідальне поводження з будівельними відходами
60	Проведення аудиту всіх публічних просторів та будівель (ЦНАП, медичні заклади, школи, будинки культури, магазини, парки, зупинки громадського транспорту) на предмет їх безбар'єрності. Розробка та реалізація плану заходів з їх адаптації: встановлення пандусів, тактильних плиток, звукових світлофорів, доступних санвузлів, пониження бордюрів	Вплив є нейтральним або помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво)	Проєкт є екологічно прийнятним і має критичну соціальну цінність. Його реалізація необхідна для забезпечення рівних прав та гідності всіх мешканців громади. Негативний вплив є тимчасовим, локальним та контрольованим за

			допомогою стандартних екологічних процедур
61	Створення або реконструкція меморіального комплексу/стели/алеї пам'яті на честь загиблих захисників України з Дубовиківської громади	Вплив є нейтральним або помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво)	Проєкт є екологічно прийнятним і має критичну соціальну цінність. Його реалізація необхідна для забезпечення рівних прав та гідності всіх мешканців громади. Негативний вплив є тимчасовим, локальним та контрольованим за допомогою стандартних екологічних процедур
62	Капітальний та поточний ремонт доріг місцевого та загального значення	Вплив є помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво) та нейтральним/позитивним у довгостроковій (ефективність транспорту)	Проєкт є критично необхідним для соціально-економічного розвитку та безпеки громади. Негативний вплив від будівельних робіт є тимчасовим та контрольованим. Слід надавати пріоритет екологічно відповідальним технологіям (ресайклінг асфальту) для мінімізації впливу на довкілля. Довгостроковий екологічний ефект є позитивним через зниження викидів від транспорту
63	Впровадження енергоефективного LED-освітлення вулиць громади	Вплив є суттєво позитивним у довгостроковій перспектив	Проєкт є високоекологічним та

			енергоефективним. Його реалізація має значний позитивний вплив на довкілля через скорочення викидів парникових газів та усунення необхідності утилізації небезпечних відходів (ламп, що містять ртуть). Це повністю відповідає принципам сталого розвитку
64	Реконструкція нежитлових будівель під тимчасове соціальне житло	Вплив є помірно негативним у короткостроковій перспективі (будівництво) та позитивним у довгостроковій (енергоефективність)	Проєкт є екологічно вигідним рішенням у порівнянні з новим будівництвом, оскільки він максимізує використання існуючих ресурсів та забезпечує довгостроковий позитивний ефект завдяки високій енергоефективності. Негативний вплив від будівельних робіт є тимчасовим та контрольованим через стандартні екологічні процедури
65	Розробка комплексного плану громади з акцентом на інклюзивність	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто стратегічний та управлінський характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну управлінську та соціальну цінність для переходу до сталого,

			інклюзивного та ефективного розвитку громади
66	Встановлення меж територій Дубовиківської ТГ	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто юридичний та геодезичний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну управлінську та економічну цінність для сталого розвитку громади та ефективного використання земельних ресурсів
67	Інвентаризація земель та проведення нормативно-грошової оцінки земель	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто юридичний та геодезичний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну управлінську та економічну цінність для сталого фінансового розвитку громади та забезпечення справедливого використання земельних ресурсів
68	Реконструкція парків та створення міні-скверів у населених пунктах громади	Вплив є суттєво позитивним у довгостроковій перспективі, незважаючи на короткостроковий негативний вплив від будівельних робіт. Збільшення біорізноманіття, очищення повітря, зниження температури у літній період (ефект міського острова тепла). Це є важливим адаптаційним заходом до змін клімату	Проєкт є високоекологічним та соціально значущим. Його довгостроковий позитивний вплив на екологію та якість життя громади є значним і повністю відповідає принципам сталого та інклюзивного

			розвитку. Негативний вплив від будівельних робіт є тимчасовим та контрольованим
69	Реконструкція та капітальний ремонт мережі водопостачання	Вплив є суттєво позитивним у довгостроковій перспективі, незважаючи на короткостроковий негативний вплив від будівельних робіт	Проєкт є високоекологічним та критично важливим. Його довгостроковий позитивний вплив на раціональне використання водних ресурсів та зниження енергоспоживання є значним. Негативний вплив від будівельних робіт є тимчасовим, локальним та контрольованим за допомогою стандартних екологічних процедур
70	Укладення меморандумів про співпрацю з громадами та обласними адміністраціями з інших, менш постраждалих регіонів України для обміну досвідом, технічною допомогою та залученням будівельних бригад для відновлювальних робіт	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто управлінський та організаційний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну управлінську, економічну та соціальну цінність для забезпечення ресурсної підтримки та прискорення відновлення Дубовиківської ТГ
71	Створення мультимедійного проєкту "Герої поруч: історії незламності", (виставки, відеоінтерв'ю, книги) про сучасних захисників України, волонтерів та мешканців громади, які проявили стійкість під час війни	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто інформаційний та організаційний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну

			соціальну, патріотичну та освітню цінність для збереження пам'яті та зміцнення ідентичності громади.
72	Організація для дітей та молоді тематичних екскурсій до місць пам'яті, національних заповідників, проведення конкурсів, вікторин, інтерактивних уроків з історії України та державотворення, а також залучення до волонтерської діяльності на підтримку ЗСУ	Вплив цього проєкту є абсолютно екологічно нейтральним, оскільки він має суто освітній та організаційний характер	Проєкт є екологічно безпечним і не створює значущого негативного впливу. Його реалізація має критичну соціальну, патріотичну та освітню цінність для формування свідомого та активного покоління Дубовиківської ТГ
Стратегічна ціль 3**. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень**			
73	Запуск щомісячного електронного бюлетеня, який буде автоматично формуватися на основі інформації, опублікованої на веб-сайті, та розсилатися підписникам.	Захід є екологічно безпечним, ресурсоощадним та стратегічно необхідним для забезпечення прозорості та інформаційної підтримки всіх інших екологічних та економічних заходів Стратегії	Ключові фактори позитивного впливу: Економія природних ресурсів (папір) та мінімізація відходів. Створення каналу для оперативного поширення екологічної інформації
74	Придбання та встановлення професійного відео- та аудіообладнання у залі засідань місцевої ради та виконавчого комітету для проведення онлайн – трансляцій	Захід є екологічно безпечним, ресурсоощадним та стратегічно необхідним	Сприяє підвищенню екологічної прозорості управлінських

	сесій та виконавчих комітетів		рішень
75	«Електронний Кабінет Громадянина» - розробка та інтеграція на веб-сайті громади особистого кабінету	Захід є екологічно безпечним, ресурсоощадним та стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу:Скорочення викидів CO2 за рахунок мінімізації поїздок громадян; Раціональне використання природних ресурсів (паперу).
76	Навчання працівників ОМС використанню нових цифрових інструментів	Захід є екологічно безпечним, ресурсоощадним та стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу: Пряме та опосередковане ресурсозбереження (папір, паливо); Підвищення ефективності та якості управлінських рішень, що впливають на довкілля
77	Створення та забезпечення функціонування постійно діючої Громадської ради при органів місцевого самоврядування	Захід є екологічно безпечним, демократичним та стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу: Вбудовування механізму громадського екологічного контролю у процес ухвалення рішень. Підвищення прозорості та запобігання

			корупційним ризикам, що можуть шкодити довкіллю.
78	Запуск циклу "Днів відкритих дверей" або інформаційних сесій, присвячених ключовим проєктам та планам розвитку громади, з можливістю прямого спілкування мешканців з представниками влади та розробниками	Захід є екологічно безпечним, демократичним та стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу: Забезпечення громадського екологічного контролю та раннє виявлення ризиків. Підвищення якості рішень, що стосуються землекористування та інвестицій.
79	"Хаб Громадської Активності": Створення спільного простору (коворкінгу, ресурсного центру) для громадських організацій з доступом до оргтехніки, інтернету, можливістю проведення зустрічей, тренінгів та обміну досвідом	Захід є екологічно безпечним, соціально важливим та стратегічно необхідним для забезпечення прозорості та успіху екологічної складової Стратегії	Ключові фактори позитивного впливу: Сприяння ресурсоефективності (спільне використання техніки); Посилення спроможності громадськості у сфері охорони довкілля.

80	Розробка механізмів співпраці та взаємодії між органом місцевого самоврядування та громадськими організаціями, включаючи спільну участь у розробці та реалізації програм, делегування повноважень (у рамках законодавства) та спільний пошук фінансування	Захід є екологічно безпечним, управлінським необхідним та стратегічно важливим	Ключові фактори позитивного впливу: Залучення додаткових фінансових ресурсів для природоохоронних заходів; Підвищення якості, ефективності та спеціалізації виконання екологічних завдань через делегування повноважень.
81	Створення та впровадження комплексної програми навчання для всіх категорій посадових осіб і службовців	Захід є екологічно безпечним, управлінським необхідним та стратегічно важливим	Ключові фактори позитивного впливу: Забезпечення компетентності для застосування СЕО та ОВД у процесі планування; Підвищення якості ухвалення екологічно чутливих рішень. Опосередковане ресурсозбереження через підвищеня ефективноті роботи
82	Організація регулярних навчальних візитів для посадовців до успішних громад в Україні та за кордоном, а також проведення семінарів та тренінгів із залученням зовнішніх експертів та практиків	Захід є екологічно безпечним, необхідним для управлінської модернізації та стратегічно важливим	

83	Розробка та впровадження прозорої системи щорічної оцінки	Захід є екологічно безпечним, управлінським необхідним та стратегічно важливим	
84	Проведення ремонту та модернізації приміщень органу місцевого самоврядування з метою створення сучасних, ергономічних та безпечних робочих місць	Має значний чистий позитивний ефект на довкілля Дубовиківської ТГ, виключно за умови його реалізації як комплексного заходу з термомодернізації	Ключові фактори позитивного впливу: Кардинальне скороченя споживання енергії та, відповідно, викидів CO2 (за умови термомодернізації); Економія бюджетнх коштів на енергоносіях у довгостроковій перспективі
85	Оновлення та забезпечення працівників сучасною комп'ютерною технікою, ліцензійним програмним забезпеченням, швидкісним інтернетом, а також впровадження хмарних рішень для спільної роботи та захисту даних	Має значний чистий позитивний ефект на довкілля Дубовиківської ТГ	Ключові фактори позитивного впливу: Кардинальне ресурсозбереження (папір, паливо). Зниження загального споживаня електроенергії (через енергоефективність нової техніки). Підвищення якості екологічного управління через кращу аналітику.
Стратегічна ціль 4. **Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку**			

громади			
86	Встановлення довгострокових партнерських відносин (побратимства) з однією або декількома громадами з країн ЄС або інших країн-партнерів	Захід є екологічно безпечним, стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу:Трансфер найкращих екологічних практик та технологій; Можливість залучення додаткового фінансування для природоохоронних та енергоефективних проєктів; Підвищення компетентності посадових осіб у сфері сталого розвитку
87	Систематичний моніторинг міжнародних грантових програм та фондів, які підтримують ініціативи у сфері стійкості, безпеки та відновлення. Підготовка та подача спільних заявок з міжнародними партнерами для фінансування конкретних проєктів	Захід є критично важливим, екологічно безпечним та стратегічно необхідним	Ключові фактори позитивного впливу:Забезпечення необхідного фінансування для реалізації дорогих екологічних та інфраструктурних проєктів (очистка, енергоефективність); Трансфер європейських/міжнародних екологічних стандартів (НДТ) у процесі виконання проєктів; Посилення партнерства та прозорості.
88	Комплексний проєкт з очищення водойм та прибережних смуг в межах громади, включаючи видалення сміття, мулу, зміцнення берегів, а також встановлення інформаційних табличок	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Відновлення гідрологічного

	про заборону забруднення		режиму та якості води; Покращення біорізноманіття та рекреаційного потенціалу
89	Проведення кампаній з висадки нових дерев та кущів у лісосмугах, парках, скверах та вздовж доріг для покращення якості повітря, запобігання ерозії ґрунтів та створення рекреаційних зон	Має критично значний чистий позитивний ефект на довкілля Дубовиківської ТГ і є фундаментальним для адаптації до зміни клімату та збереження агроландшафтів	Ключові фактори позитивного впливу: Пряме поглинання CO2 та очищення повітря; Захист ґрунтів від ерозії, що критично важливо для сільськогосподарської громади;Зміцнення біологічного каркасу та рекреаційного потенціалу
90	Впровадження системи роздільного збору твердих побутових відходів (ТПВ) у населених пунктах громади, включаючи встановлення контейнерів для різних видів вторинної сировини (пластик, папір, скло, метал) та організацію регулярного вивезення	Захід є критично важливим для сталого розвитку, екологічно безпечним та пріоритетним	Ключові фактори позитивного впливу: Значне зменшення викидів метану від сміттєзвалищ; Ресурсозбереження та економія енергії; Захист ґрунту та води від фільтрату.
91	Запровадження пілотних проєктів з компостування органічних відходів (харчові відходи, листя, гілки) на рівні домогосподарств або для комунальних підприємств, з подальшим використанням компосту для озеленення	Має критично значний чистий позитивний ефект. Це є необхідною умовою для вирішення проблеми відходів та відновлення родючості ґрунтів, забезпечуючи принципи циркулярної економіки	Ключові фактори позитивного впливу: Максимальне скорочення викидів метану (пом'якшення зміни клімату); Створення цінного органічного ресурсу для озеленення та сільського

			господарства; Захист водних та ґрунтових ресурсів від фільтрату
92	Проведення системної роботи з виявлення та ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ, з подальшим рекультивацією цих територій та встановленням відеоспостереження або регулярних патрулів для запобігання їх повторному виникненню	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Прямий захист водних та ґрунтових ресурсів від токсичного фільтрату; Довгострокове запобігання повторному забрудненню через адміністративно-технічні заходи (відеоспостереження); Відновлення деградованих територій.
93	Будівництво нового полігону твердих побутових відходів, що відповідає сучасним екологічним стандартам, з обов'язковим облаштуванням сортувальної лінії для вилучення вторинної сировини та зменшення обсягів захоронення	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Повний захист водних та ґрунтових ресурсів від фільтрату; Максимальне вилучення вторинної сировини та зменшення обсягів захоронення; Можливість відведення біогазу для зменшення парникових викидів.
94	Будівництво невеликої установки для переробки несортованих або	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного

	відсортованих відходів у теплову або електричну енергію (наприклад, біогазова установка для органічних відходів або піролізна установка для непереробляваних залишків)		впливу: Максимальне скорочення обсягів захоронення та викидів метану; Генерація відновлюваної енергії та підвищення енергонезалежності; Отримання цінного органічного добрива (для біогазової установки).
95	Впровадження освітніх програм та позакласних заходів у школах та дитячих садках, спрямованих на формування екологічної свідомості у дітей та молоді	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Закладення основи для успішного впровадження всіх інфраструктурних екологічних проєктів (відходи, енергоефективність); Формування екологічно відповідальної поведінки та культури ресурсозбереження; Підвищення громадської підтримки природоохоронних заходів
96	Розробка та затвердження муніципального Плану з управліннями відходами	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Закріплення європейських пріоритетів

			поводження з відходами (мінімізація, рециклінг); Створення обґрунтованої бази для фінансування та будівництва "зеленої" інфраструктури (сортування, компостування, еко-полігон); Системне вирішення проблеми несанкціонованих сміттєзвалищ.
97	Організація щорічних або сезонних заходів, таких як суботники з прибирання територій, акції з висадки дерев, екологічні фестивалі та ярмарки, що сприятимуть залученню мешканців до практичної природоохоронної діяльності	Критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Пряме та оперативне очищення територій; Створення екологічної культури та посилення громадської відповідальності; Збільшення зеленого фонду та поглинання CO2
98	Розробка комплексного муніципального енергетичного плану, який визначить поточний стан енергоспоживання, потенціал використання відновлюваних джерел енергії, цілі зі зниження споживання та викидів CO2, а також дорожню карту для їх досягнення	Критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Системне зниження викидів CO2 та боротьба зі зміною клімату; Обґрунтування інвестицій у термомодернізацію та ВДЕ;

			Підвищення енергетичної незалежності та економія бюджетних коштів.
99	Впровадження системи енергетичного моніторингу та управління для всіх бюджетних установ громади, проведення енергетичних аудитів	Стратегічний вплив є критично позитивним, оскільки він є основою для енергоефективності та системного скорочення викидів CO2 у громаді	Ключові фактори позитивного впливу: Системне зниження викидів CO2 через скорочення неефективного споживання енергії; Обґрунтування інвестицій у конкретні енергоефективні заходи ; Раціональне використання бюджетних та природних ресурсів
100	Впровадження заходів з енергоефективності в адміністративних будівлях та будівлях комунальної власності	Захід є критично важливим для екологічної безпеки та сталого розвитку	Ключові фактори позитивного впливу: Кардинальне зниження викидів CO2 (головний фактор у боротьбі зі зміною клімату); Значне ресурсозбереження та економія бюджетних коштів; Покращення якості повітря та внутрішнього мікроклімату.
101	Розробка механізмів співпраці та взаємодії між органом місцевого	Має значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного

	самоврядування та громадськими організаціями, включаючи спільну участь у розробці та реалізації програм, делегування повноважень (у рамках законодавства) та спільний пошук фінансування		впливу: Залучення додаткових фінансових ресурсів для природоохоронних заходів; Підвищення якості, ефективності та спеціалізації виконання екологічних завдань через делегування повноважень; Посилення громадського контролю над екологічно важливими рішеннями.
102	Капітальний ремонт та облаштування існуючих захисних споруд (сховищ, протирадіаційних укриттів, найпростіших укриттів) у комунальній власності	Прямий вплив на довкілля мінімальний (будівельні відходи), а стратегічний ефект є переважно нейтральним до позитивного, оскільки він прямо не стосується екології, але підвищує стійкість та безпеку громади, що є ключовою частиною сталого розвитку.	Ключові фактори позитивного впливу: Підвищення стійкості громади в умовах загроз; Скорочення енергоспоживання за рахунок модернізації інженерних систем; Економія ресурсів завдяки ремонту існуючого фонду
103	Будівництво або переобладнання нових багатофункціональних "Пунктів Незламності", які, окрім надання базових послуг (зв'язок, тепло, світло), також включатимуть інтегровані захисні споруди (укриття), що відповідають усім вимогам безбар'єрності	Має значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Впровадження енергоефективних рішень та автономних ВДЕ-технологій; Підвищення

			стійкості громади до кризових ситуацій; Сприяння безбар'єрності як соціально-екологічному стандарту.
104	Встановлення та інтеграція сучасної локальної системи централізованого оповіщення населення, що включатиме сирени, гучномовці та можливості для розсилання SMS-повідомлень, повідомлень у месенджери та на мобільні додатки	має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Критична спроможність швидкого реагування на хімічні, радіаційні та інші екологічні загрози; Підвищення стійкості та адаптивної спроможності громади; Посилення комунікації для підтримки всіх екологічних ініціатив.
105	Будівництво нового або реконструкція існуючого приміщення для розміщення пожежно-рятувального підрозділу місцевої пожежної охорони. Це включає гаражні бокси для техніки, навчальні класи, кімнати відпочинку для персоналу та диспетчерську	має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Мінімізація збитків від пожеж та розливів, що запобігає масштабному забрудненню; Підвищення стійкості та безпеки критичної інфраструктури; Довгострокове зниження CO2 за рахунок енергоефективної експлуатації нової будівлі.
106	План облаштування під'їзних шляхів до водних резервів в умовах НС	має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу:

			Кардинальне підвищення ефективності пожежогасіння та зменшення викидів CO2 від пожеж; Захист прибережних смуг від неконтрольованого руйнування технікою; Збереження біорізноманіття на незачеплених вогнем територіях.
107	Закупівля необхідного обладнання та техніки для місцевої добровільної пожежної охорони (пожежні автомобілі, мотопомпи, спецодяг, засоби зв'язку, інструменти). Проєкт також передбачає регулярне навчання та тренування добровольців	має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Кардинальне зменшення екологічних збитків та викидів CO2 від пожеж; Підвищення швидкості та ефективності реагування на всі види екологічних загроз; Раціональне використання водних ресурсів під час гасіння.
108	Здійснення заходів щодо безпритульних тварин та карантинних рослин	Має критично значний чистий позитивний ефект	Ключові фактори позитивного впливу: Запобігання біологічним інвазіям та захист місцевої екосистеми; Системне

			зниження ризиків поширення небезпечних хвороб (зоонозів); Покращення якості повітря через боротьбу з алергенними рослинами.

Реалізація Плану заходів буде мати скоріше позитивний вплив на довкілля та забезпечить покращення існуючого стану та умов проживання населення.

Реалізація Стратегії (досягнення запланованих цілей) та виконання Плану заходів буде мати вплив:

• *атмосферне повітря*. Суттєвої зміни рівня впливу не передбачається, можливе деяке зростання викидів від автотранспорту при пожвавлені економічного розвитку громади.

Впровадження заходів з енергоефективності, використання альтернативних джерел енергії, створення зелених зон в населених пунктах будуть пом'якшувати можливий негативний вплив.

Стратегією передбачено запровадження комплексного підходу до управління відходами сприятиме зменшенню впливу на повітряний басейн;

• *Водні ресурси*: Можливим є зростання обсягів використання природної води у сільському господарстві. Погіршення якості водних ресурсів не прогнозується.

Можливе деяке пом'якшення ситуації внаслідок удосконалення системи управління відходами (в т.ч., за рахунок оптимізації сміттєзвалищ громади);

• *Земельні ресурси*: Зростання негативного впливу в результаті реалізації Стратегії та виконання Плану заходів не очікується.

Удосконалення системи управління відходами знизить засмічення, забруднення ґрунтів;

• *Біологічні ресурси*: Стратегією і Планом заходів не передбачаються цілі та заходи, які можуть спричинити додатковий негативний вплив.

• *Природоохоронні території*. Стратегією і Планом заходів не планується досягнення цілей та заходів, які можуть спричинити додатковий негативний вплив;

• *Клімат*. Стратегією передбачено впровадження заходів з енергоефективності, створення зелених зон у населених пунктах сприятиме пом'якшенню наслідків зміни клімату.

Запровадження комплексного управління відходами в громаді забезпечить поліпшення існуючого стану.

Зміна клімату може посилювати негативний вплив:

- активізація розвитку ерозійних процесів та розширення площі ріллі;
- зміна температурного режиму, зменшення та нерівномірність опадів посилюють вплив на земельні ресурси та біорізноманіття, сприяють їх виснаженню та деградації при інтенсивному розвитку сільського господарства, активній забудові.

Узагальнену оцінку прогнозованого впливу на складові довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів наведені у таблиці 9.

Таблиця 9. Узагальнена оцінка ймовірного впливу на довкілля від реалізації Стратегії та Плану заходів відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація документу мати	Негативний вплив			Пом'якшення стану
	так	ймовірно	ні	
1	2	3	4	5
Повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			+	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			+	
Погіршення якості атмосферного повітря			+	
Появу джерел неприємних запахів			+	
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	
Водні ресурси				
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	
Будь-які зміни якості поверхневих вод			+	
Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти			+	
Значне зменшення кількості води, що використовується для водопостачання населенню			+	
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+	
Появу загроз для людей і об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	

Зміни напрямків і швидкості течії поверхневих вод або обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкта			+	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок та інших водойм регіону			+	
Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод			+	
Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	
Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних ТПВ			+	+
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			+	+
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			+	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	
Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	
Земельні ресурси				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	
Посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+	
Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози, через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	
Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			+	

	Негативний вплив			Пом'якшення
	так	ймовірно	ні	стану
1	2	3	4	5
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території)			+	
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
Будь-який вплив на кількість і якість рекреаційних можливостей			+	+
Будь-який вплив на об'єкти історико-культурної спадщини			+	+
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'яток природи тощо)			+	+
Населення та інфраструктура				
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та			+	
зростанні кількості населення будь-якої території				
Суттєвий вплив на транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			+	
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			+	
Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			+	+
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+	
Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			+	
Збільшення споживання значних обсягів			+	+

Таким чином, в процесі виконання завдань Стратегії може мати місце тимчасовий та локальний негативний вплив, але в цілому на перспективу негативний вплив від реалізації завдань та досягнення цілей Стратегії не прогнозується. Завдяки реалізації завдань, спрямованих на запровадження сучасних підходів до управління відходами, можна очікувати поліпшення існуючої екологічної ситуації в громаді та посилення її адаптації до змін клімату.

Первинний екологічний вплив, який пов'язаний з реалізацію Стратегії, оцінюється як прийнятний. Вторинний вплив, є прийнятним, оскільки відсутній первинний негативний вплив.

На момент розроблення Стратегії на території громади та на територіях, прилеглих до неї, відсутні чинники, що мають значний негативний вплив на довкілля та здоров'я людей: відсутні потужні промислові об'єкти, зони забруднення.

Суттєвої зміни у інтенсивності господарської діяльності району на період 10 років не планується, погіршення стану навколишнього середовища не прогнозується.

При дотриманні планувальних рішень у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками, не очікується.

Ймовірність прояву синергічних наслідків відсутня.

Таким чином, довготривалий вплив на стан довкілля є незначним; а на якість умов проживання та здоров'я населення буде позитивним.

Стратегія містить лише цілі розвитку громади, не пропонує конкретних проектних рішень, тому оцінка впливу на довкілля від її реалізації має описовий характер; на подальших стадіях планування, які конкретизують способи досягнення цілей Стратегії, потрібна додаткова оцінка впливу.

Різке погіршення стану довкілля може бути спричинене терористичними актами рф, в т.ч., масованими обстрілами, застосуванням зброї масового ураження, пошкодженням об'єктів підвищеної небезпеки.

8.Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документу місцевого планування

При формуванні заходів і проєктів були враховані вимоги Закону України «Про систему громадського здоров'я».

Стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади, які спрямовані на поліпшення ситуації та пом'якшення наслідків від реалізації Стратегії.

Найбільш позитивними для довкілля та здоров'я населення мають стати заходи, пов'язані з поліпшенням екологічної ситуації, що направлені на запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків

виконання ДДП:

- удосконалення системи управління відходами на інноваційних засадах;
- створення сучасної інфраструктури у сфері управління відходами, запровадження новітніх технологій, зменшення обсягів їх захоронення;
- покращення інфраструктури збирання та оброблення відходів, що передбачає залучення інвестицій;
- налагодження схеми роздільного збирання побутових відходів;
- проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності громадян про негативний вплив відходів та важливість правильного управління відходами;
- ліквідація несанкціонованих звалищ сміття;
- додержання суб'єктами господарювання правил експлуатації об'єктів оброблення відходів, вимог санітарного та природоохоронного законодавства щодо забезпечення унеможливлення їх негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення;
- система моніторингу, заходи екологічної безпеки мають бути спрямовані на захист нормативного стану повітря, ґрунту та водного середовища.

Заходи з енергоефективності та енергозбереження мають прямий і дуже значний вплив на захист довкілля. Вони є одними з найефективніших інструментів у боротьбі зі зміною клімату, зменшенням забруднення повітря та води, а також збереженням природних ресурсів. З метою досягнення стратегічних цілей на території Дубовиківської територіальної громади ДДП передбачає:

- запровадження системи моніторингу споживання енергетичних ресурсів та систем енергетичного менеджменту в усіх закладах, установах соціальної та бюджетної сфери.
- залучення та проведення інформаційних кампаній з метою підвищення поінформованості населення з питань енергозбереження в побуті, комплексних енергозберігаючих заходів в будівлях.
- зменшення обсягів енергоспоживання усіма категоріями споживачів.
- збільшення частки альтернативних джерел в енергетичному балансі громади.

З метою забезпечення охорони природного комплексу, збереження унікальних природних ландшафтів та біологічного різноманіття, недопущення розораності земель ландшафтних заказників, ДДП передбачає реалізацію заходів:

- встановлення меж заповідного фонду;
- підтримка та відновлення природних екосистем (озеленення територій, відновлення лісосмуг) ;
- додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської діяльності;
- проведення інформаційно-просвітницьких кампаній серед місцевого населення, землекористувачів та громадськості щодо цінності природних

комплексів та важливості дотримання природоохоронного законодавства.

Для покращення існуючої екологічної ситуації та підвищення адаптації до змін клімату до Плану заходів включені проєкти:

• Комплексний проєкт з очищення водойм та прибережних смуг в межах громади, включаючи видалення сміття, мулу, зміцнення берегів, а також встановлення інформаційних табличок про заборону забруднення;

• Проведення кампаній з висадки нових дерев та кущів у лісосмугах, парках, скверах та вздовж доріг для покращення якості повітря, запобігання ерозії ґрунтів та створення рекреаційних зон;

• Впровадження системи роздільного збору твердих побутових відходів (ТПВ) у населених пунктах громади, включаючи встановлення контейнерів для різних видів вторинної сировини (пластик, папір, скло, метал) та організацію регулярного вивезення;

• Проведення системної роботи з виявлення та ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ, з подальшим рекультивацією цих територій та встановленням відеоспостереження або регулярних патрулів для запобігання їх повторному виникненню;

• Будівництво невеликої установки для переробки несортованих або відсортованих відходів у теплову або електричну енергію (наприклад, біогазова установка для органічних відходів або піролізна установка для непереробляваних залишків);

• Встановлення сонячних панелей (фотоелектричних станцій) на дахах будівель комунальної власності, таких як школи, дитячі садки, лікарні, адміністративні будівлі та будинки культури;

• Впровадження системи енергетичного моніторингу та управління для всіх бюджетних установ громади, проведення енергетичних аудитів;

• Впровадження енергоефективних заходів в закладах освіти та дошкільних навчальних закладах.

9.Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь - які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Стратегія розроблено з метою планування розвитку громади з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку України та узгоджуються із Стратегією регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 року № 624-24/VII зі змінами (рішення обласної ради від 07.05.2025 № 502-25/ VIII)

В основу розроблення Стратегії закладено принципи управління, орієнтованого на результат (Result-BasedManagement, RBM) — методології планування та моніторингу реалізації державної політики, що орієнтується на розв’язання нагальних суспільних проблем або задоволення потреб груп

бенефіціарів, сфокусована на досягненні результату та дає змогу рухатись до нього у оптимальний спосіб.

Робочою групою з оновлення Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади на 2024 -2027 роки проведено:

- аналіз — вивчення ситуації у територіальній громаді, основних потреб, проблем та становища різних груп бенефіціарів, збір статистичних даних, у тому числі у розрізі різних соціальних та вікових груп жінок і чоловіків, проведення необхідних опитувань, фокус-груп із заінтересованими сторонами (проведення на цій основі соціально-економічного та SWOT-аналізу);
- планування — визначення сценаріїв розвитку, стратегічного бачення, стратегічних і оперативних цілей, способів реалізації завдань і заходів, а також визначення ключових результативних показників досягнення встановлених цілей Стратегії.

При розробці (оновленні) проєкту Стратегії розглядались два сценарії розвитку громади:

1. **Песимістичний сценарій** — протягом тривалого часу вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на стан територіальної громади залишиться відносно незмінним або може погіршувати стан громади з огляду на продовження війни (впродовж 2025 року і далі) чи її перехід у заморожений стан. Тобто, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку, ситуація в громаді залишається на тому ж рівні, або погіршується:

- демографічна ситуація залишається складною, відтік активного населення продовжується, особливо з малих сільських населених пунктів громади;
- відкладеними залишаться завдання з реконструкції комунальної інфраструктури та ремонту вулиць і доріг;
- ймовірним є збільшення використання альтернативних джерел енергії для забезпечення електроенергією комунальних закладів;
- агропромисловий потенціал Дубовиківської громади без відчутних інвестицій не зростає. Можливі скорочення прибутковості за рахунок зниження цін на світовому ринку та збільшенням витрат на енергоресурси;
- кількість робочих місць в реальному секторі місцевої економіки має тенденцію до скорочення, більшість населення живе за рахунок бюджетних, пенсійних та соціальних виплат;
- видатки місцевого бюджету зростають. Перш за все, на соціальний сектор, а також на обладнання укриттями закладів соціальної сфери;
- покращення благоустрою населених пунктів та окремих об’єктів інженерно-комунальної інфраструктури громади буде незначним через розпорошення коштів по населених пунктах громади.

2. **Стримано-оптимістичний сценарій** — будуть сформовані сприятливіші зовнішні та внутрішні фактори впливу, громада активно використовує власні сильні сторони та можливості в умовах суспільно-економічного розвитку країни:

• демографічна ситуація поступово покращується, перш за все, за рахунок повернення мешканців і мешканок, що виїхали з громади. Частина ВПО залишаються і стають повноцінними мешканцями. Ситуація у малих сільських населених пунктах громади залишається без змін;

• розпочинається реконструкція комунальної інфраструктури та ремонт вулиць і доріг. За рахунок використання альтернативних джерел енергії зменшуються витрати на утримання комунальних закладів;

• на території громади налагоджено ефективну систему збору та вивозу побутового сміття;

• завдяки кращій зовнішній кон'юнктурі зростає агропромисловий потенціал Дубовиківської громади. Можливе збільшення витрат бізнесу на енергоресурси, що покривається зростанням економічних показників;

• кількість робочих місць в реальному секторі місцевої економіки починає збільшуватись. Доходи населення зростають. Водночас, існує ймовірність дефіциту робочої сили;

• розвивається діяльність приватного сектору. Це сприяє розвитку суміжних бізнесів – логістика, постачання сировини, збут;

• громада розвиває свою ідентичність та бренд;

• збільшення надходжень до місцевого бюджету забезпечує кращу якість усіх публічних та соціальних послуг, посилення уваги до потреб вразливих груп населення;

• створюються сприятливі умови для розвитку культури, спорту, туризму.

Перший (песимістичний) сценарій передбачає реалізацію меншого числа завдань, у тому числі, природоохоронного спрямування. Наслідки реалізації такого сценарію близькі до результатів «нульової» альтернативи.

«Нульова» альтернатива — Стратегію та План не буде затверджено. У такому випадку не буде повною мірою використано нові можливості для розвитку, не враховані нові виклики та ризики, що призведе до нижчих, ніж можливо за цих умов, показників розвитку. Тенденції змін у стані довкілля збережуться, рівень впливу на компоненти довкілля та здоров'я людей залишиться на теперішньому рівні з перспективою подальшого погіршення, оскільки не буде забезпечено реалізацію завдань і заходів, які спрямовані на покращення екологічної ситуації.

Враховуючи висновки з аналізу соціально-економічної ситуації та оцінку факторів, що впливають на стратегічний розвиток, стримано-оптимістичний сценарій обрано базою для формування стратегічного бачення громади. Реалізація стримано-оптимістичного сценарію передбачає активніший соціальний та економічний розвиток, ширші можливості для розвитку інфраструктури, впровадження природоохоронних заходів.

Стратегія розвитку Дубовиківської територіальної громади є документом, що враховує спільні інтереси та бачення розвитку громади, орієнтований на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя її мешканців.

Основою розвитку громади визначено: підвищення безпеки та якості проживання в громаді, створення сприятливого бізнес-середовища, розвиток туристичної галузі з урахуванням природоохоронних пріоритетів.

План заходів складений для забезпечення досягнення цілей, передбачених Стратегією. При його формуванні враховані потреби громади, а також спроможність у реалізації тих чи інших заходів за період дії Стратегії (2025-2027 роки).

Стратегічна екологічна оцінка Стратегії здійснювалася в спосіб, що передбачав такий алгоритм дій: визначення ключових екологічних проблем, що стосуються сталого розвитку Дубовиківської територіальної громади; проведення оцінки стану довкілля й виявлення трендів, характерних для окремих компонентів навколишнього середовища та стану здоров'я населення громади; аналіз відповідності цілей Стратегії стратегічним цілям державної екологічної політики; розробка заходів з пом'якшення ймовірних негативних впливів реалізації Стратегії; формулювання пропозицій щодо моніторингу; підготовка звіту про СЕО Стратегії.

При підготовці звіту СЕО Стратегії використано такі методи:

• характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення на території, яку охоплює проект Стратегії, та прогнозних змін цього стану: на основі аналізу наявної статистичної та аналітичної інформації, вихідних даних, картографічних матеріалів оцінено загальний стан навколишнього середовища, найбільші проблеми та ризики, можливі тенденції змін стану без прийняття документу;

• оцінка величини і значимості впливів при реалізації Стратегії та Плану заходів за якісними критеріями, що оцінюють величину впливу (включаючи інтенсивність, просторове і часове охоплення, оборотність, ймовірність настання): на основі аналізу даних щодо запланованої діяльності та очікуваних показників визначені найсуттєвіші можливі впливи їх інтенсивність та тривалість, найбільші ризики від реалізації документу.

Для визначення інтегрованого впливу використано мультикритеріальний аналіз — метод оцінки величини і значимості впливів, який дозволяє проводити зіставлення різнорідних впливів і створює основу для оцінки кумулятивних ефектів.

До ускладнень, які виникли під час підготовки Звіту про СЕО, однозначно можна віднести недостатність інформації, використання у звітних матеріалах застарілих даних, відсутність «якісної» інформації на сайтах профільних організацій та установ, які є носіями та розпорядниками цієї інформації. Також, ускладнило проведення оцінювання відсутність доступу до актуальної інформації про стан довкілля внаслідок закриття після 24 лютого 2022 року доступу до деяких інтернет-ресурсів з міркувань безпеки та погіршення охоплення респондентів статистичними спостереженнями.

Також, ускладнює проведення СЕО відсутність:

- методичних рекомендацій із здійснення СЕО для стратегій та програм

розвитку громад;

- методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об’єкту на довкілля для стратегій та програм розвитку громад.

10.Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа місцевого планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення

Обов’язковою складовою процесу виконання документа місцевого планування є здійснення моніторингу наслідків його виконання для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, а також для своєчасного вжиття заходів із запобігання, зменшення та пом’якшення ймовірних негативних наслідків виконання документа місцевого планування, а в разі їх виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків, вжиття заходів для їх усунення.

Моніторинг проводиться згідно з Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення (затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272). Система моніторингу довкілля – це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково–обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень спрямованих на запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг для кожного об’єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення / гарантування того, що всі заходи пом’якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об’єктів в межах діючого екологічного та природоохоронного законодавства. Основними заходами моніторингових досліджень є: проведення моніторингу атмосферного повітря відповідно до законодавства; проведення контролю якості вод на договірній основі акредитованою лабораторією, контроль за поводженням з побутовими та будівельними відходами.

Таблиця 10. Показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

	Компоненти довкілля	Індикатор
1.	Атмосферне повітря	Протяжність відремонтованих відповідно до технічних вимог комунальних доріг
		Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел
		Викиди найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, пил, діоксиди азоту та сірки) в атмосферне повітря
		Індекс забруднення атмосфери
2.	Водні ресурси	Обсяги забору та використання свіжої води
		Обсяги скидання зворотних вод у водні об'єкти
3.	Озеленення	Рівень озеленення території
4.	Території з природо-охоронним статусом	Кількість об'єктів ПЗФ на території громади
		Наявність комплексного плану просторового розвитку території громади
5.	Енергетика	Споживання енергоресурсів установами комунальної власності
6.	Відходи	Обсяги утворення ТПВ на території громади
		Обсяги накопичених відходів
		Процес поводження з відходами
7.	Здоров'я населення	Рівень захворюваності населення
		Кількість новоутворень у жителів

Реалізація Стратегії розвитку громади не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Впровадження цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації на території громади. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які можна приймати як допустимі. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, а також необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку громади. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку громади проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації. Реалізація Стратегії за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля. Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення підприємництва та

покращення освітнього й культурного простору, із зусиллями, спрямованими на еко-безпечний розвиток, забезпечуватиме в громаді покращення стану довкілля та досягнення високих показників енергоефективності й енергозбереження.

Стратегічна екологічна оцінка не завершується прийняттям рішення про затвердження Стратегії. Наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Стратегії, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації затвердженого плану або програми. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Результати моніторингу можуть бути використані для:

• порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;

• отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

• перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

• перевірки того, що план або програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Підсумки результатів моніторингу підводяться один раз на рік у вигляді річних звітів, в яких фіксуються та аналізуються:

– ступінь виконання кожного завдання проєкту;
– невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
– дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів;
– оцінка потреб у фінансуванні;
– пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в Стратегії індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори:

• економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;

•економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів;

• обсяги коштів, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені громадою;

• зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення;

• обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища;

• кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти;

•зменшення/збільшення несприятливих наслідків для довкілля, в т. ч. здоров’я населення.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно передбачити здійснення аналізу захворюваності населення громади з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров’я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров’я жителів громади, ОМС буде вживати заходи для їх усунення, а також розгляне пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення суттєвих змін до Стратегії та Плану заходів вони підлягатимуть стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п’яти робочих днів з дня затвердження Стратегії та Плану заходів розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджену Стратегію та План заходів, рішення про їх затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану заходів, і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища).

11.Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення (за наявності)

Стратегія не містить конкретних проєктів здійснення господарської діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля сусідніх держав, і які потребують надання документів дозвільного характеру на їх провадження, а також не визначає місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів.

Відтак документ не передбачає проведення транскордонних консультацій щодо ймовірних наслідків від його реалізації для довкілля, в тому числі здоров'я населення, сусідніх держав.

Водночас, проекти і програми, які будуть скеровані на виконання завдань та досягнення цілей Стратегії, і відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля та/або проведенню стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», окремо проходитимуть процедуру оцінки впливу на довкілля, та за потреби, щодо транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення зачеплених держав, до прийняття рішення про їх реалізацію.

12.Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

Стратегія розвитку Дубовиківської територіальної громади — документ стратегічного планування, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади.

Стратегічне бачення розвитку: Дубовиківська територіальна громада — інвестиційно приваблива територія, де легко відкрити та вести власний бізнес, розвивати сільськогосподарське виробництво, переробну промисловість та зелений туризм. Громада з розвиненою інфраструктурою та високою якістю освітніх, медичних, культурних та комунальних послуг; громада де затишно і комфортно жити та працювати.

Відповідно до стратегічного бачення розвитку громади — громада приязна до довкілля, інвестиційно та туристично приваблива, з добре розвиненою інфраструктурою, орієнтована на благополуччя її жителів, з розвинутим сільським господарством - визначено чотири стратегічні цілі:

Стратегічна ціль 1. Посилення економічної конкурентоспроможності громади.

Стратегічна ціль 2. Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу.

Стратегічна ціль 3. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень.

Стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади.

Для досягнення стратегічних цілей сформовано 22 оперативні цілі, які містять 93 завдання.

План заходів з реалізації Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади (далі — План заходів) — документ, що визначає на середньостроковий період (3 роки) заходи, проекти, місцеві програми розвитку, відповідно до завдань, визначених у Стратегії.

До Плану реалізації включено 108 окремих заходів та проектних ідей.

Оновлення Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади та Плану заходів здійснюється на підставі розпорядження сільського голови від 07 липня 2025 року № 154-р. «Про створення робочої групи з оновлення Стратегії розвитку Дубовиківської територіальної громади на 2024 -2027 роки»

Дубовиківська територіальна громада розташована у південно-східній частині Синельниківського району Дніпропетровської області. Межує з Васильківською, Покровською, Межівською, Миколаївською та Маломихайлівською, та Богданівською територіальними громадами

Відстань від с.Дубовики до районного центру м.Синельникове становить 66,5 км, до обласного центру (м.Дніпро) – 112,6 км. Відстань до вузлової

залізничної станції Чаплине 13,7 км.

До складу Дубовиківської ТГ входить 5 старостинських округів, 27 населених пунктів.

Площа громади — 450,12 кв.км. Станом на 1 січня 2025 року за наявними даними Дубовиківської сільської ради кількість населення становить 6943 особи.

Дубовиківська громада розташована у степовій фізико-географічній зоні України, її територія в основному рівнинна з родючими чорноземами.

Основа економіки громади — сільське господарство. В ньому переважає рослинництво – вирощуються зернові, соняшник, кукурудза, ріпак. Це сфера діяльності переважно малих та мікро- сільгосппідприємств (за відсутності середніх та великих).

Серед несільськогосподарських підприємств найбільшими платниками податків є АТ «Укрзалізниця» та ТОВ «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат» - підприємство добувної промисловості, яке розробляє поклади титано-цирконієвої руди. У населених пунктах громади панує садибний тип забудови — 99%. Власники домогосподарств та багатоквартирних житлових будинків використовують індивідуальні види опалення та каналізування.

Дубовиківська громада Синельниківського району Дніпропетровської області розташована в зоні помірно-континентального клімату, який характеризується значними сезонними коливаннями температури повітря та нерівномірним розподілом опадів протягом року, що є типовим для Степової зони України.

Клімат Дубовиківської громади є загалом сприятливим для ведення сільського господарства, зокрема вирощування зернових (пшениця, ячмінь, кукурудза), соняшнику, овочів. Проте, періодичні посухи, характерні для степової зони, потребують застосування зрошувальних систем та впровадження агротехнічних заходів, спрямованих на збереження вологи в ґрунті

Дубовиківська територіальна, як і більшість сільських територій, зазвичай має кращу якість атмосферного повітря порівняно з великими промисловими центрами. Проте, це не означає відсутність забруднення, оскільки на якість повітря впливають як місцеві, так і регіональні фактори.

Основними чинниками, що впливають на якість атмосферного повітря на території громади є:

- Сільськогосподарська діяльність: використання агрохімікатів може призводити до потрапляння їх в атмосферу; спалювання поживних решток (спалювання стерні та інших рослинних решток) забруднює повітря димом, токсичними продуктами горіння). Засушливий клімат і обробка ґрунту без належного захисту (наприклад, лісосмуг) сприяють підняттю великої кількості дрібнодисперсного пилу в атмосферу;

- Добувна промисловість: Видобуток та розробка корисних копалин призводить до створення великих кар'єрів, які є джерелом пилоутворення та можуть містити шкідливі речовини;

- Транспорт: Автомобільний транспорт: Викиди від двигунів автомобілів та сільськогосподарської техніки є одним із постійних джерел забруднення;

- Побутові джерела: Використання твердого палива (дров, вугілля) для опалення взимку може призводити до викидів сажі, дрібнодисперсного пилу та інших шкідливих речовин. Несанкціоноване спалювання побутових відходів є джерелом різноманітних токсичних речовин, що є вкрай небезпечними;

- Регіональні фактори: Дубовиківська громада розташована на певній відстані, від великих промислових міст області, проте вітер може переносити забруднюючі речовини на значні відстані, впливаючи на якість повітря.

Гідрографічна сітка території громади представлена річкою Чаплина, технічними водоймами, ставками.

Річка Чаплина є однією з малих річок регіону та є притокою річки Самара. Вона маловодна і може пересихати в літній період та залежать від талих вод навесні та атмосферних опадів.

У зв'язку із змінами клімату, через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення водних об'єктів, спостерігається поступове зменшення водності об'єктів. Через село Дубовики проходить каскад ставків. На території громади наявні 55 водних об'єктів (згідно картографічних матеріалів), але нажаль на 32 об'єктах через постійні посухи відсутнє водне плесо.

Земельно-ресурсний потенціал територіальної громади – це переважно родючі чорноземи, які є придатними для розвитку рослинництва. Як результат в громаді досить розгалужена структура посівних площ, яка забезпечує продовольчу безпеку громади дає змогу реалізовувати продукцію за її межі.

Навантаження на земельні ресурси є високим, оскільки рілля займає близько 70% від загальної площі.

Дубовиківська територіальна громада багата корисними копалинами. На території Зеленогайського старостинського округу, простягається Вовчанське комплексне розсипне титано-цирконове родовище. Родовище має однопластову будову може розроблятися відкритим способом і рекомендується для промислового освоєння.

На території громади знаходяться 3 природоохоронні об'єкти – це заказники місцевого значення «Гришаї», «Річка Чаплина», «Чаплино-Васильківський заказник».

Серед низки екологічних проблем, які мають місце в громаді, особливо гостро стоїть проблема поводження з відходами, які є одним із найбільших забруднювачів навколишнього середовища та негативно впливають на всі його компоненти.

На території громади наявні 13 звалищ твердих побутових відходів.

Місця видалення твердих побутових відходів не відповідають вимогам законодавства та вимогам екологічної безпеки; не здійснюється роздільне збирання відходів; існують значні перешкоди та обмеження для охоплення населення послугами з централізованого вивезення відходів, через що виникають стихійні сміттєзвалища та безхазяйні відходи.

Дубовиківська громада, розташована у Синельниківському районі Дніпропетровської області та є прифронтовою, що означає безпосередній або дуже близький вплив збройної агресії Росії на її територію та довкілля. Наслідки цих дій є руйнівними для екології громади і створюють довгострокові загрози.

Оскільки Стратегія визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку всієї територіальної громади, її реалізація буде чинити вплив на всю територію громади:

стратегічна ціль 1. Посилення економічної конкурентоспроможності громади - сприятиме створенню умов посилення економічної конкурентоспроможності громади: подальшого розвитку сільськогосподарського виробництва; відродженню галузі тваринництва; розвитку переробної промисловості сільськогосподарської продукції; задоволення потреб населення шляхом розвитку сфери побутового обслуговування; розвитку сфери туризму.

стратегічна ціль 2. Забезпечення розвитку території громади та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу - фокусується на відновленні та модернізації всіх ключових сфер життя громади після війни. Вона передбачає не лише фізичне та економічне відновлення, а й системне підвищення якості освіти, медицини, культури, спорту, адміністративних і соціальних послуг, з урахуванням безбар'єрності та цифровізації. Крім того, ціль обґрунтовано акцентує увагу на соціальному захисті вразливих груп, ветеранів та згуртованості населення. У сукупності, ці завдання прямо спрямовані на збереження та розвиток людського капіталу, створюючи міцний фундамент для сталого процвітання Дубовиківської громади в майбутньому.

стратегічна ціль 3. Модернізація системи управління Дубовиківської громади через підвищення її ефективності, прозорості, впровадження цифрових технологій та активне залучення мешканців до прийняття рішень - є фундаментальною для побудови сучасної, демократичної та ефективної системи управління в Дубовиківській громаді. Її оперативні цілі обґрунтовано охоплюють ключові аспекти належного врядування:

Прозорість та цифровізація є взаємодоповнюючими стовпами, що забезпечують відкритість діяльності ради, легкий доступ мешканців до інформації та послуг, а також ефективне управління ресурсами громади. Активне залучення мешканців через громадські ради та публічні обговорення є запорукою легітимності рішень, підвищення довіри та формування справжнього громадянського суспільства. Нарешті, розвиток професійної компетентності та мотивації працівників є критично важливим для забезпечення якісного виконання цих завдань та сталої роботи модернізованої системи.

стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку громади - життєво важлива для стійкого розвитку Дубовиківської громади, адже вона безпосередньо стосується фундаментальних аспектів безпеки. Цілі та завдання обґрунтовано охоплюють зміцнення загальної стійкості громади через співпрацю, а також покращення екологічної ситуації, що включає управління відходами, збереження природи та підвищення обізнаності.

Особливо важливою є енергетична безпека та самодостатність, з акцентом на розвиток відновлюваних джерел енергії, що забезпечить економію та незалежність. Нарешті, ціль зосереджується на створенні безпечного середовища через розвиток захисних споруд, систем оповіщення та пожежно-рятувальних підрозділів. У сукупності, ці напрямки є необхідною умовою для стабільного функціонування та розвитку громади в сучасних умовах, підкреслюючи пріоритетність безпеки у всіх її проявах.

Стратегія містить 93 завдання, з них реалізація 72 матиме позитивний вплив на довкілля, реалізація 12 — нейтральний вплив, для 6 прогнозується несуттєвий вплив, інші 3 не передбачають діяльності, яка може впливати на складові довкілля.

Реалізація Стратегії (досягнення запланованих цілей) та виконання Плану заходів буде мати вплив:

- *атмосферне повітря*. Суттєвої зміни рівня впливу не передбачається, можливе деяке зростання викидів від автотранспорту при пожвавленні економічного розвитку громади.

Впровадження заходів з енергоефективності, використання альтернативних джерел енергії, створення зелених зон в населених пунктах будуть пом’якшувати можливий негативний вплив.

Стратегією передбачено запровадження комплексного підходу до управління відходами сприятиме зменшенню впливу на повітряний басейн;

- *водні ресурси*. Можливим є зростання обсягів використання природної води у та сільському господарстві. Погіршення якості водних ресурсів не прогнозується.

Можливе деяке пом’якшення ситуації внаслідок вдосконалення системи управління відходами (в т.ч., за рахунок оптимізації сміттєзвалищ громади);

- *земельні ресурси*. Зростання негативного впливу в результаті реалізації Стратегії та виконання Плану заходів не очікується.

Вдосконалення системи управління відходами знизить засмічення, забруднення ґрунтів;

- *біологічні ресурси*. Стратегією і Планом заходів не передбачаються цілі та заходи, які можуть спричинити додатковий негативний вплив.
- *природоохоронні територій*. Стратегією і Планом заходів не планується досягнення цілей та заходів, які можуть спричинити додатковий негативний вплив;
- *клімат*. Стратегією передбачено впровадження заходів з енергоефективності, створення зелених зон у населених пунктах сприятиме пом’якшенню наслідків зміни клімату.

Запровадження комплексного управління відходами в громаді забезпечить поліпшення існуючого стану.

Зміна клімату може посилювати негативний вплив:

- зміна температурного режиму, зменшення та нерівномірність опадів посилюють вплив на земельні ресурси та біорізноманіття, сприяють їх виснаженню та деградації при інтенсивному розвитку сільського господарства.

Довготривалий вплив на стан довкілля та на якість умов проживання та здоров’я населення буде позитивним.

Різке погіршення стану довкілля може бути спричинене терористичними актами рф, в т.ч., масованими обстрілами, застосуванням зброї масового ураження, пошкодженням об’єктів підвищеної небезпеки.

Для максимізації позитивних та мінімізації негативних впливів необхідно:

- забезпечення збереження природних територій та зелених коридорів під час розвитку забудови;
- використання сучасних, екологічно безпечних технологій у всіх сферах життєдіяльності громади;
- впровадження підходів, що передбачають повторне використання та переробку ресурсів, зменшення відходів;
- постійний контроль за станом довкілля для вчасного виявлення та реагування на можливі проблеми;

Тільки комплексний та усвідомлений підхід дозволить досягти справжньої гармонії між високою якістю життя мешканців та здоровим, стійким довкіллям.

Зростання свідомості населення призведе до більш відповідального споживання ресурсів. Постійне зниження споживання ресурсів та раціональне поводження з відходами, накопичуючись, призведе до значного зменшення "екологічного сліду" громади. Це також зменшить потребу у видобутку нових природних ресурсів, що сприятиме збереженню природних екосистем.

Документ не передбачає проведення транскордонних консультацій щодо ймовірних наслідків від його реалізації для довкілля, в тому числі здоров'я населення, сусідніх держав.

Секретар ради **Ірина РОЖКОВА**